

NEM HIVATALOS

**A Magyar Export-Import Bank Zártkörűen Működő
Részvénytársaság
2021. évi vezetőségi jelentése**

Tartalomjegyzék

I.	Vezetői összefoglaló.....	3
II.	Az Eximbank üzleti és jogi környezete	4
II.1.	Makrogazdasági környezet	4
II.2.	A jogszabályi környezet főbb változásai	6
III.	Az Eximbank 2021. évi üzleti tevékenysége.....	7
III.1.	Az Eximbank termékei	7
III.2.	Üzleti állományok alakulása 2021-ben.....	8
III.3.	Üzleti tevékenységet befolyásoló költségvetési keretek.....	10
IV.	Az Eximbank eszköz-forrás gazdálkodása	11
IV.1.	Forrásbevonás.....	11
IV.2.	Eszköz- és forrásstruktúra, lejárat szerkezet	12
V.	Az Eximbank mérlege és eredménykimutatása	12
V.1.	Az Eximbank vagyoni, pénzügyi helyzetének alakulása 2021-ben.....	12
V.2.	Az Eximbank jövedelmi helyzetének alakulása 2021-ben	14
V.3.	Költséggazdálkodás	16
V.4.	Beruházások	17
VI.	Portfólió-minőség, kockázatkezelési politika	17
VI.1.	A portfólió kockázati szempontú összetételének alakulása.....	17
VI.2.	Kockázatkezelési politika	18
VI.3.	Ár-, hitel-, kamat-, likviditás- és cash-flow kockázat.....	19
VII.	Prudenciális megfelelés	20
VII.1.	A Bank prudenciális működése	20
VII.2.	A CRR/CRDIV tőkeszabályozásnak való megfelelés.....	21
VII.3.	Prudenciális limitnek való megfelelés.....	21
VIII.	Egyéb tevékenységek.....	23
VIII.1.	Foglalkoztatáspolitikai és a létszám alakulása	23
VIII.2.	A környezetvédelem szerepe az Eximbank tevékenységében.....	23
IX.	Vállalatirányítási nyilatkozat	24
X.	Az Eximbank 2022. évi üzletpolitikai céljai.....	25
XI.	A mérleg fordulónapja után bekövetkezett lényeges események, különösen jelentős folyamatok	26

I. Vezetői összefoglaló

A Magyar Export-Import Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: Eximbank vagy a Bank) szakosított hitelintézet, melynek tulajdonosa 100%-ban a Magyar Állam, a tulajdonosi jogok gyakorlója 2014-től a külgazdasági ügyekért felelős miniszter. Az integrált keretek között működő Eximbank és a Magyar Exporthitel Biztosító Zrt. (továbbiakban a MEHIB) a feladatát közös szervezetben és megjelenéssel, EXIM elnevezéssel végzi.

A 2017-21. időszakra szóló, 2016 végén elfogadott, és 2019 őszén felülvizsgált EXIM-stratégia utolsó évében az Eximbank legfontosabb feladata változatlanul a vállalkozások exporttevékenységének támogatása volt a Nemzeti Exportstratégia (NEXT) célkitűzéseinek megfelelően, valamint a magyar KKV-szektor exportban betöltött súlyának növekedéséhez való hozzájárulás.

2020-tól azonban a pandémia miatt kialakult rendkívüli helyzet, és a Kormány által kezdeményezett Gazdaságvédelmi Mentőcsomag a stratégiai prioritásokat részben felülírta. Az Eximbank legfőbb célja ezért 2021-ben is a járvány miatt romló gazdasági környezetben a következményektől sújtott magyar exportőrök és beszállítók banki termékekkel történő segítése lett. Ennek érdekében folytatta a 2020-ban meghirdetett Kárenyhítő Programcsomagját és indította el a Fordulat Beruházási Hitelprogramot. Mindeközben 2021 folyamán az Eximbank jelentős eredményeket ért el exporthitel ügynöki profiljának további erősítésében, valamint tovább növelte tőkepiaci aktivitását.

Az új hitelprogramok sikerének köszönhetően az Eximbank hitelállománya és mérlegfőösszege több, mint 25%-kal növekedett 2021-ben. A hitelfolyósítási volumen az előző évi kiemelkedő szintet is meghaladja 18,8%-kal. Az állomány a nyújtott garanciák és tőkeági befektetések terén is jelentősen emelkedett.

Az Eximbank kockázati költsége a járványhelyzet előtti időszakhoz mérten továbbra is magas. A tőkeági befektetések értéke a válság okozta 2020. évi jelentős veszteség után 2021-ben javuló tendenciát mutat.

Az Eximbank főbb üzleti eredményei

Pénzügyi adatok (M forint)	2021.12.31	2020.12.31	2021/2020
Jegyzett tőke	253 230	213 230	118,8%
Saját tőke	255 572	227 166	112,5%
Mérlegfőösszeg	1 617 944	1 293 335	125,1%
Kamateredmény	18 487	14 460	127,8%
Adózott eredmény	1 472	-10 314	-
Tárgyévi teljes átfogó jövedelem	-11 594	-10 146	114,3%
Tőkemegfelelési mutató	18,22%	19,91%	-
Üzleti adatok (M forint)			
Bruttó üzleti hitelállomány	1 383 646	1 101 295	125,6%
Garancia-állomány	30 296	17 165	176,5%
Tőkeági befektetések (bekerülési értéken)	109 977	91 559	120,1%
Új hitelfolyósítás	555 551	467 538	118,8%
Új garanciakiadás	20 599	8 151	252,7%
Új tőkeági finanszírozás	22 051	9 306	237,0%

II. Az Eximbank üzleti és jogi környezete

II.1. Makrogazdasági környezet

2021-ben a világgazdaságot a kilábalás jellemezte, ugyanakkor az előző évhez hasonlóan a COVID-járvánnyal folytatott küzdelem jegyében telt el, s ennek hatásai a harmadik negyedévtől visszafogták az országok növekedési ütemét. Míg a nemzetközi kereskedelem volumene 2020-ban 9,6%-kal zuhant, idén az őszi hónapoktól kezdődő átmeneti lassulással együtt is összességében 9,4%-kal bővülhet. A globális termelési és értékesítési láncok erősen sérülékenyek maradtak. Az első félévben a szállítási fennakadások okozta árszínvonal-növekedés az év végére számtalan részpiacra jelentkezett, s mindez a lezárások és önkéntes korlátozások okozta kereslet- és kínálat csökkenéssel együtt sok nehézséggel járó kilábaláshoz vezetett. 2020-ban a világ országai közül egyedül Kínában növekedett a gazdaság (2,3%-kal), míg 2021-ben felülmúlta a többi országról megjelenő előzetes éves növekedési adatokat: 8,1%-kal bővült összességben a kínai GDP. A fejlett országokban jóval visszafogottabb volt a kilábalás üteme: az USA-ban 5,5%, Németországban 2,8%, és az európai uniós tagországok növekedési üteme az előzetes adatok alapján 5,1% lehetett.

Az év második felében az árnyomás sokoldalú és növekvő volt, és az első féléves szállítási fennakadások okozta eseti áremelkedéssel ellentétben az év második felében már számtalan részpiacra jelentkezett: a nyersanyagoknál (pl. kőolaj- és földgáz-szűke, és az emiatt megugró kőolaj- és földgázárak), az alkatrészek és félkésztermékek áránál (pl. chiphiány) szolgáltatások áránál, ahol az infrastrukturális kapacitások leépülése (pl. konténerhiány a tengeri szállításban) ill. a munkaerőhiány a turizmus- és vendéglátás-szektorban. Európában a HICP-vel (harmonikus fogyasztói árindexszel) mért infláció 2021 decemberben az Eurostat várakozásainak megfelelően 5% körül tetőzött, Németországban a fogyasztói árszínvonal 5,3%-kal nőtt, míg a harmonizált index 5,7%-ot mutatott az előző év decemberéhez mérten. Angliában az árszínvonal 5,4%-kal 30 éves csúcsra emelkedett 2021 decemberében, míg az USA-ban az infláció 1982 óta nem látott magasságot ért el, a novemberi 6,8% után 7%-os növekedést regisztráltak decemberben.

A járvány okozta gazdasági károk enyhítésében alapvető szerepet játszottak a kormányok és jegybankok soha nem látott méretű és gyorsaságú fiskális és monetáris támogatáscsomagjai. Ezeket 2020 márciusa óta folyamatosan alkalmazzák a fejlett országokban, s a fiskális programok a GDP 5-15%-át teszik ki országonként, míg a monetáris programok következtében a jegybankok mérlegfőösszegei a GDP 15-30%-ával emelkedtek. Ennek következtében a nemzetközi pénz- és tőkepiacokon bőséges volt a likviditás 2021-ben, ugyanakkor november-decemberben a pénzpiacokat is volatilisá tették az új vírusvariáns okozta aggodalmak, és a növekvő infláció miatt szigorodó monetáris kondíciók szűkülő nemzetközi pénz- és tőkepiaci likviditást, valamint emelkedő kamatokat eredményeztek az év végén.

A 2021 harmadik negyedévében felmerülő számos növekedési kockázat Magyarországon is éreztette hatását. A harmadik negyedéves 6,1%-os GDP-növekedési adat alulmúlta az elemzői várakozásokat, és részben gyengítette az első félévben végbement korrekció mértékét.¹ A GDP termelésében nagy szerepet játszó ágazatok utolsó negyedéves lassulása decemberre enyhült, a GDP növekedési üteme 2021 utolsó negyedévében 7,2% volt, míg éves alapon 7,1%-os volt a növekedés (az éves bővülés megegyezett a GDP első három negyedévi növekedési átlagával). Az áru-külkereskedelem jelentősen rontotta a GDP-t a harmadik negyedévben: a felhasználási oldalon a nettó export -3,2%-kal mérsékelte a GDP-növekedését, míg a termékek nettó exportja -3,6%-kal. Habár az ipari termelés év/év növekedési ütem 2,6% volt augusztusban, a piaci súrlódások, a szűk keresztmetszetek (amelyek az év első felében is már időszakos leállásokat eredményeztek) a harmadik negyedévtől a statisztikában is erőteljesen megjelentek. Az ipari termelés szeptemberben 2,3%-kal, októberben további 3,4%-kal csökkent év/év alapon, míg novemberben 2,6, decemberben 5,8%-os korrekciót mutatott. Az ipari termelés volumene 2021-ben 9,6%-kal haladta meg az előző évit. A termelési oldalon az ipari exportértékesítés jelentős részét kitevő feldolgozóipari (ezen belül a járműgyártás és elektronikai ipari) exportértékesítés, visszafogva a termék-exportot, novemberre jelentősen csökkent: a globális félvezetőhiány miatt a járműgyártás alágban éves

¹ Szezonális és naptári hatással kiigazított adatok alapján az első negyedévben -1,5%-kal csökkent, míg a második negyedévben 17,3%-kal ugrott meg a GDP az előző év azonos időszakához viszonyítva.

alapon 15,1%-ot esett vissza. A júniusi hónaptól kezdődően minden hónapban hiánnyal záró termék-külkereskedelmi egyenleg 5 hónap után decemberre 187 millió euró többletet mutatott, de összességében a január-decemberi időszakban 3227 millió euróval romlott az előző év azonos időszakához képest (így a 2020-ra felhalmozott 5618 millió euró termék-külkereskedelmi-többlet 2391 millió euróra csökkent). A termékek exportja 13,7%-ot, míg importjuk 17,7%-ot növekedett az előző év azonos időszakához mérten. Az építőipar termelési volumene ledolgozva a tavalyi 10%-os éves visszaesést a január-decemberi időszakban 13,3%-kal növekedett éves alapon. A kiskereskedelmi üzletek forgalma is kedvezően alakult az év első tizenkét hónapjában, a 2015. évi átlagáron számított növekedési index a második negyedévben már 1-2%-kal haladta meg a válság előtti növekedési ütemet, míg a naptári hatással megtisztított adatok alapján 2020-hoz viszonyítva 3,5%-os volt a növekedés. Jelentős bázis hatás következtében a kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött külföldi vendégéjszakák száma 25,4%-ot ugrott decemberben az előző év azonos időszakához viszonyítva, míg a belföldi vendégek által eltöltött éjszakák száma a tavalyi év január-decemberi időszakához mérten 5,9%-kal növekedett. A külföldi turizmus korrekciója ellenére a forgalom még így is 42,5%-kal csökkent 2019-hez képest, míg a kereskedelmi szálláshelyek bevétele folyóáron mérve is 36%-kal volt alacsonyabb.

2021-ben a munkanélküliségi ráta szempontjából Magyarország továbbra is a kedvezőbb mutatóval rendelkező uniós országok közé tartozott: decemberre a munkanélküliségi ráta a természetes ráta közelébe csökkent, 3,7% volt. A nyilvántartott álláskereső száma az év utolsó hónapjában 2020 decemberéhez mérten 17,9%-kal (52 ezer fővel) volt kevesebb.

2021-ben az éves átlagos fogyasztói árindex 5,1% volt, ezen belül az index értéke a januárban mért 2,4%-ról decemberre fokozatosan 7,4%-ra kúszott. A beszűkült kereslet okozta 2020. évi extrém alacsony üzemanyagárak az év elejétől kezdődően rohamosan emelkedtek. Ennek köszönhetően Magyarországon decemberben az előző év decemberéhez mérten a járműüzemanyagok ára 25,9%-kal magasabb lett. Az üzemanyagárak novemberi befagyasztásának ellenére a 2021-es éves inflációban jelentős a szerepük: 11,7%-ot drágultak az előző év azonos időszakához mérten. Az üzemanyag-és alapanyagárak emelkedése fokozatosan beépült az élelmiszer és ipari termékek árazásába is. Az élelmiszer árak 8%-ot emelkedtek az előző év azonos időszakához mérten, míg az inflációban kis súlyt képviselő ipari termékek inflációja 12,8%-ot tett ki novemberben.² Az infláció másik húzóereje az élvezeti cikkek voltak, a dohányárak és szeszesitalok árindexe az idei kétlépcsős adóemelés miatt áprilisa 20%-ra emelkedett, majd év végére 8,9%-ra mérséklődött.

A fokozódó árnyomásra reagálva a fejlődő országok jegybankjai már 2021 nyaratól elkezdték a szigorítást³, így a magyar jegybank is kamatemelési ciklust indított és csökkentette az állampapírvásárlásait. Az MNB júniusban kezdődő kamatemelési ciklus első három hónapjában három 30 bázispontos emelést hajtott végre, amelyet szeptemberben és októberben két 15 bázispontos emelés követett. A forint gyengülése és az egyre magasabb havi fogyasztói árindexek megjelenésére reagálva a jegybank visszatért a 30 bázispontos emeléshez, amely az év végére 2,4%-os alapkamatot eredményezett. Júniusban a kamatemeléssel egyidejűleg a kamatfolyosót is eltolták (az alapkamat-emeléssel egyező mértékben), majd november végén a kamatfolyosó aszimmetrikussá vált: az egynapos jegybanki betét kamatát 45 bázisponttal (1,15%-ról 1,6%-ra), míg a kamatfolyosó tetejét, az O/N fedezeti hitel kamatát 105 bázisponttal emelték (3,05%-ról 4,1%-ra). A november végi kamatdöntő ülésen a jegybank az egyhetes betéteket pedig az alapkamat (2,1%) fölé, 2,5%-ra emelte, azaz a kamatfolyosót az egyhetes betétek terén is kitágította. Decemberre a 2,4%-os alapkamathoz az alapkamattal megegyező 2,4%-os O/N betéti kamat és 4,4%-os O/N hitel kamat tartozott, valamint az egyhetes eszköz kamatát is a kamatfolyosó tetejére emelte.

² A második negyedévben az ipari termékek árváltozását a gyengülő forint mellett a világméretű nyersanyag-és alkatrészhiány is táplálta. Az ipari termelők árakra decemberi alakulására vonatkozóan jelenleg nincs elérhető adat.

³ A lengyel jegybank a júliusi 0,15%-os alapkamatot decemberre fokozatosan 1,75%-ra emelte, a cseh jegybank 0,75%-ról 3,75%-ra, és a román jegybank 1,25%-ról 1,75%-ra majd januárban 2%-ra.

II.2. A jogszabályi környezet főbb változásai

1.) Az Exim törvény és az EXIM-re vonatkozó kormányrendeletek módosítása 2021. második negyedévében:

1.1.) Az EXIM 2021. év első negyedévében javaslatot tett az EXIM működését leginkább meghatározó alábbi jogszabályok módosítására:

- a Magyar Export-Import Bank Részvénytársaságról és a Magyar Exporthitel Biztosító Részvénytársaságról szóló 1994. évi XLII. törvény („Exim törvény”);
- a Magyar Export-Import Bank Részvénytársaság kamatkiegyenlítési rendszeréről szóló 85/1998. (V. 6.) Korm. rendelet („KK rendelet”);
- Magyar Export-Import Bank Zrt. által az állam készfizető kezessége mellett vállalható garanciák, valamint a deviza- és kamatcsere ügyletek pótlási- és kamatköltségei feltételeiről és részletes szabályairól szóló 435/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet („Garancia rendelet”);

A fenti jogszabályok módosítására tett javaslatunk 2021. második negyedévében elfogadásra kerültek az alábbiak szerint:

2021. április 04-i hatállyal az Exim törvény az alábbiak szerint módosult:

- Az Exim törvény új fogalommal bővült ki, amely magyar befektetők külföldi befektetése esetén rögzíti, hogy a magyar befektetők külföldi befektetésének minősül, ha a befektetést nem egy devizabelföldi gazdálkodó szervezet közvetlenül, hanem a tulajdonában lévő külföldi vállalkozás valósítja meg, tehát a magyar befektetés csak közvetetten valósul meg. Az Exim törvény módosítása egyértelművé teszi, hogy mind a közvetlen, mind a közvetett befektetés finanszírozható, illetve garantálható a Kormány kifizetési stratégiája keretében.
- A módosítás lehetővé teszi, hogy a központi költségvetés az eredménytelen behajtási tevékenység esetén is hozzájáruljon a Bank esetében a felmerült behajtási költségek viseléséhez utólagos elszámolás keretében, ugyanígy abban az esetben is, ha az Eximbank sikeres behajtási tevékenységének köszönhetően nem kerül sor az állami kezesség igénybevételére.

1.2.) 2021. május 07-i hatállyal módosult a KK Rendelet és a Garancia Rendelet az alábbi főbb kérdésekben:

- A KK rendelet módosítása során – az Exim törvény rendelkezéseivel összhangban – meghatározásra került, hogy a kifizetési stratégia keretében külföldön megvalósuló befektetési hitelek a kamatkiegyenlítési rendszer keretében kinek nyújthatók.
- A Garancia Rendelet módosítása keretében sor került az eddigi garanciavállalási gyakorlat jogszabályi rögzítésére, valamint az Exim törvénnyel, a KK Rendelettel és a MEHIB Rendelettel való összhang megteremtésére.

2.) A veszélyhelyzetre tekintettel 2021. évben elfogadott, Eximbankot érintő fontosabb jogszabályok:

2.1.) A veszélyhelyzet ideje alatt a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény eltérő alkalmazásáról szóló 410/2021. (VII. 8.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet idejére felmentést adott mind az Eximbank, mind a MEHIB számára a Közbeszerzési törvény („Kbt.”) alkalmazása alól, mely az Eximbank tekintetében az alábbi szerződések tekintetében értelmezendő:

- az Eximbank által kötött olyan biztosítási, garancia- és kezességi szerződésekre, melyeket az Eximbank az Exim törvény alapján nyújtott pénzügyi szolgáltatási tevékenységből, kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenységből és befektetési szolgáltatási tevékenységből eredő kockázatainak biztosítására köt, valamint az ezen biztosítási, garancia- és kezességi szerződések közvetítésére vonatkozóan az Eximbank által kötött közvetítői szerződésekre.

2.2.) A Magyar Export-Import Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság és a Magyar Exporthitel Biztosító Zártkörűen Működő Részvénytársaság által a Gazdaság-újraindítási Akcióterv keretében az EXIM Zöld Finanszírozási Program támogatását szolgáló intézkedésekről szóló 1452/2021. (VII. 8.) Korm. határozat alapján a Kormány

- egyrészt támogatta a Gazdaság-újraindítási Akciótervről szóló 1037/2021. (II. 5.) Korm. határozatban foglaltakkal összhangban, a Helyreállítási és Ellenállóképességi Terv elkészítéséhez

meghatározott programterületeknek megfelelően az EXIM által, a kizárólag zöld fejlesztési és működési célokra igényelhető, az Eximbank és a MEHIB 2022-2027. évi üzleti stratégiájában megfogalmazásra kerülő célok támogatását is szolgáló hitelprogramot és biztosítási szolgáltatásokat magában foglaló EXIM Zöld Finanszírozási Program kidolgozását, akként, hogy a Program a fenntartható fejlődést szolgáló fejlesztéseket segíti elő a fenntarthatósági célú állami támogatási konstrukciók és állami támogatási programokkal összehangolt módon;

- másrészt felhívta a külgazdasági és külügyminisztert, hogy az Eximbank és a MEHIB részére a Program kidolgozásához szükséges támogatást biztosítsa.

3.) Az Exim-et érintő egyéb fontosabb jogszabályváltozások:

3.1.) A **hiteltörlesztési moratórium veszélyhelyzettel kapcsolatos különös szabályainak bevezetéséről szóló 637/2020. (XII. 22.) Korm. rendelet módosításáról szóló 536/2021. (IX. 15.) Korm. rendelet** alapján a moratórium 2022. június 30-ig meghosszabbításra került.

3.2.) Az Európai Bizottság 2020. március 19. napján elfogadott C(2020) 1863 sz. közleménye **az Állami támogatási intézkedésekre vonatkozó ideiglenes keret a gazdaságnak a jelenlegi COVID-19-járvánnyal összefüggésben való támogatása céljából (a továbbiakban: „Közlemény”), amelyet a Bizottság 2021. november 18-án hatodszorra is módosított,** lehetővé téve a támogatások nyújtását főszabályként 2022. június 30-ig.

4.1.) 2021. december 17-én jelent meg a **2021. évi CXXX. törvény a veszélyhelyzettel összefüggő egyes szabályozási kérdésekről, amely módosította a Magyar Export-Import Bank Részvénytársaságról és a Magyar Exporthitel Biztosító Részvénytársaságról szóló 1994. évi XLII. törvényt.**

A törvénymódosítás eredményeként:

- egyrészt a Kbt.-t nem kell alkalmazni az Eximbank által kötött olyan biztosítási, garancia- és kezességi szerződésekre, melyeket az Eximbank az Exim törvény alapján nyújtott pénzügyi szolgáltatási tevékenységből, kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenységből és befektetési szolgáltatási tevékenységből eredő kockázatainak biztosítására köt valamint az ezen biztosítási, garancia- és kezességi szerződések közvetítésére vonatkozóan az Eximbank által kötött közvetítői szerződésekre,
- másrészt az Eximbank jogosult a Kormány egyedi határozata alapján történő hitel- és pénzkölcsön nyújtásra, mely esetben az állam a központi költségvetés terhére készfizető kezesként felel az Eximbank által a Kormány egyedi döntése alapján nyújtott hitel- és pénzkölcsönből eredő fizetési kötelezettségek teljesítéséért.

4.2.) Az Exim 2020. évben kezdeményezte **a Magyar Export-Import Bank Részvénytársaság és a Magyar Exporthitel Biztosító Részvénytársaság központi költségvetéssel történő elszámolásának részletes szabályairól szóló 16/1998. (V.20.) PM rendelet („PM Rendelet”)** módosítását is a fent említett egyéb jogszabályok változásával összefüggésben. A PM rendelet módosítására várhatóan csak 2022. évben kerül sor.

III. Az Eximbank 2021. évi üzleti tevékenysége

III.1. Az Eximbank termékei

Az Eximbank – fent részletezett – exportösztönzési feladatainak ellátáshoz finanszírozási, garanciavállalási és tőkebefektetési szolgáltatásokat nyújt ügyfelei és pénzügyi intézményi partnerei számára.

- a) Külföldi kockázati hitelek: Az Eximbank magyar exportőrök külföldre irányuló értékesítéséhez nyújt az exportvevők részére – nemzetközi szabályok alapján – kedvező kamatozású hiteleket

- (vevőhitelek, segélyhitelek, követelésleszámlások). A külföldi kockázatu finanszírozást az Eximbank társintézményével, a MEHIB Zrt.-vel közös konstrukciókban is nyújtja.
- b) Belföldi kockázatu hitelek: A magyar vállalkozások exportteljesítményének növeléséhez szükséges forgóeszköz- és beruházási hitelek mellett az Eximbank a leendő magyar exportörök és a beszállítók nemzetközi versenyképességének javításához is nyújt fix kamatozású, kedvező feltételrendszerű hiteleket közvetlenül és pénzügyi intézményi partnerei refinanszírozásával is. Az Eximbank hiteleihez a költségvetés kamatkiegyenlítést biztosít, ezért a hitelfelvevő ügyfelek finanszírozási költségei hosszabb távon is kiszámíthatóak maradnak.
 - c) Garanciavállalások: Az Eximbank magyar exportörök külföldre irányuló értékesítéséhez kereskedelmi és hitelgaranciákat, exportörök, beszállítók és leendő exportörök belföldi hitelfelvételéhez hitelgaranciát vállal. Az Eximbank garanciavállalásaihoz a Magyar Állam 100 %-os viszontgaranciát nyújt.
 - d) Tőkebefektetések: Az Eximbank számos hazai és nemzetközi tőkealapban vesz részt, melyek a magyar exportörök nemzetközi piacokra jutását, a magyar vállalkozások növekedését és nemzetközi versenyképességének javítását támogatják a vállalkozásokban történő tulajdonszerzéssel.

2020-tól az Eximbank üzleti stratégiájában is megfogalmazott alapfeladatai mellett a COVID-19 járvány negatív hatásainak csökkentését szolgáló programok indítása és működtetése vált az egyik legfontosabb üzleti aktivitássá. Az állami intézkedések kereteit szabályozó átmeneti bizottsági közlemény alapján indította el még 2020-ban a Kárenyhítő Hitelprogramot és Kárenyhítő Hitelfedezeti Programot, melyet 2021-re is meghosszabbított. A Kárenyhítő Hitelprogramot az Eximbank – a keretösszeg kimerülése miatt - 2021. augusztusban felfüggesztette. 2021. márciusában indította el az Eximbank a magyar KKV-k számára a COVID-19 járvány kitörése következtében kialakult romló üzleti körülmények utáni újraindulás támogatása, az ehhez szükséges fejlesztési igények hitellel történő finanszírozása érdekében a Fordulat Beruházási Hitelprogramot. A beruházási program mellett „Fordulat” KKV lízing refinanszírozási konstrukciót is bevezetett az Eximbank. A Fordulat Programot az alapjául szolgáló európai uniós átmeneti szabályokkal összhangban az Eximbank 2022. június 30-ig meghosszabbította.

A 2020-ban elindított EXIM Kishitel program, mely elsősorban mikrovállalkozások számára biztosít pénzügyi vállalkozások refinanszírozásával forgóeszköz- és beruházási hiteleket, 2021-ben tovább folytatódott új partnerek bevonásával.

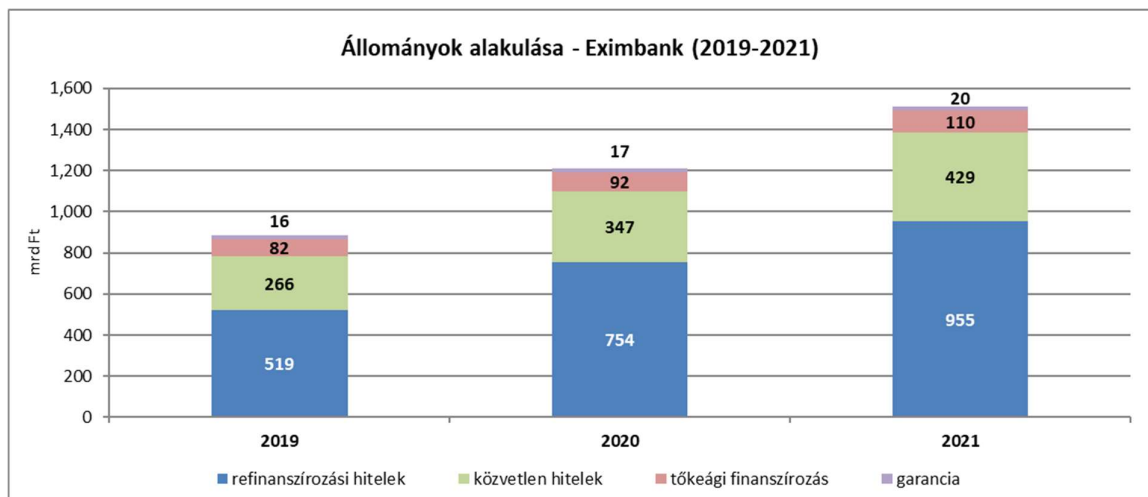
2021-ben az EXIM kialakította Zöld finanszírozási programját, melyet külső független szakértővel történő véleményeztetést követően 2022 első negyedévében vezet be belföldi hitelezési programjaiba. A 2022-2026 időszakra elfogadott stratégia fenntarthatósági célkitűzéseivel összhangban 2022. január 1-vel a Jövő Exportörrei Program keretein belül lehetővé vált Zöld finanszírozási célokra történő hiteligénylés, összhangban az MNB Zöld tőkekövetelmény kedvezmény iránymutatásával.

III.2. Üzleti állományok alakulása 2021-ben

A Bank **hitel és leszámítás bruttó állománya** 2021. december 31-én **1 384 Mrd forintot** tett ki, amely a 2020. év végi állománynál 282,4 Mrd forinttal (25,6%-kal) magasabb.

A Bank **tőkeági finanszírozási** konstrukciói jelenleg tizennégy tőkealapba történő befektetést ölelnek fel, a már befektetett összegek bekerülési értéke 2021. december végén **110 Mrd forintot** tett ki, amely 18,4 Mrd forinttal (20,1%-kal) magasabb, mint a 2020 végi érték.

A **garanciák és garanciakeretek együttes állománya 30,3 Mrd forint**, amely 13,1 Mrd forint növekedést mutat a 2020. év végi értékhez képest.

A bruttó hitelállomány forintban kifejezett, 2021 során bekövetkezett változását (+282,4 Mrd forint) elsősorban a Kárenyhítő Hitelprogram keretében folyósított hitelek befolyásolták (kárenyhítő hitelek 2021. évi folyósítása: 342,5 Mrd forint; éves állomány-változása: +250,5 Mrd forint).

Az éves hitelfolyósítások volumene 555,6 Mrd forint, a törlesztések volumene 292,5 Mrd forint volt, a devizaárfolyam-változások állományi hatása 19,3 Mrd forintot tett ki.

Az állományváltozás 2020 végéhez képest a refinanszírozási hiteleknel +201 Mrd forintot tett ki, a közvetlen finanszírozásnál +81,4 Mrd forintot.

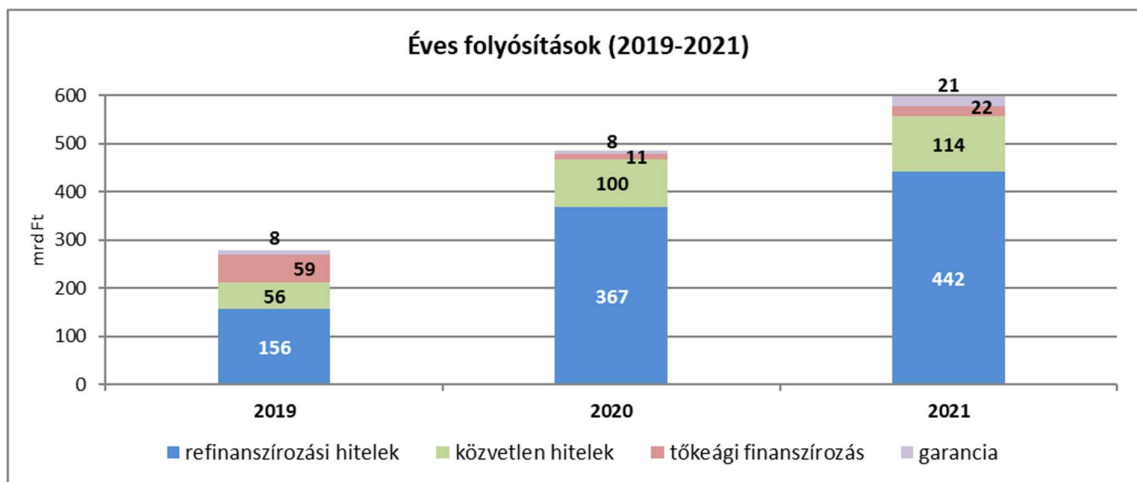
A Kárenyhítő Hitelprogram keretében a termék bevezetése óta 2021. december végéig 639 Mrd forint hitelfolyósítás valósult meg. A 2021 végén fennálló hitelállomány 39%-a kárenyhítő hitel. A Fordulat Hitelprogram 2021. évi folyósítása 29,5 Mrd forintot ért el, a 2021 végi állomány 28,9 Mrd forint.

A fizetési moratórium miatt a 2020. március 19. és 2021. október 31. közötti időszakban mintegy 166,4 Mrd forint előjegyzett törlesztés tolódott későbbi időpontra.

2021-ben a hitelfolyósítás 555,6 Mrd forintot tett ki, amely a 2020. év teljesítményénél 118,8%-kal magasabb. A növekedés a refinanszírozott hiteltermékek folyósításánál volt kiemelkedő. A 2021-ben folyósított hitelek 61,6%-a volt Kárenyhítő hitel.

A garanciakiadás 20,6 Mrd forint volt 2021-ben, amely 12,4 Mrd forinttal magasabb, mint a 2020. év volumene.

2021-ben a tőkealapokba történő új befektetés 22,1 Mrd forint volt, jelentősen meghaladva a 2020. évi szintet.

A folyósított hitelek vállalatméret szerinti megoszlása az alábbi módon alakult:

	2021		2020	
	Érték szerint	Darabszám szerint	Érték szerint	Darabszám szerint
Mikrovállalkozás	20,2%	18,4%	14,1%	12,5%
Kisvállalkozás	12,5%	39,0%	9,8%	36,0%
Közepes vállalkozás	25,4%	31,1%	32,2%	37,5%
Nagyvállalkozás	41,9%	11,5%	43,9%	14,0%

2021-ben tovább növekedett az Eximbank és a Biztosító ügyfélszáma, 2021. december végén meghaladta a 2550-et.

	2021.12.31.	2020.12.31.
Eximbank + MEHIB ügyfélszám	2 558	1 894
ebből KKV ügyfélszám	2 280	1 672

a közös ügyfelek kiszűrése után

Tőkeági befektetések

Az Eximbank tőkeági finanszírozási konstrukciója 2021. december 31-én tizennégy tőkealapba történő befektetést ölel fel, összesen közel 110 Mrd forint folyósított összeggel (bekerülési értéken) és 109,4 Mrd forint nettó eszközértéken. A folyósított összeg 20,1%-os, a nettó eszközérték 22,5%-os növekedést mutat a 2020. év végi adatokhoz képest. 2021 végén a befektetési alapokban levő portfólió értéke 0,6 Mrd forinttal, azaz 0,5%-kal maradt el a folyósított összegtől. Összehasonlításképpen: 2020. év végén a portfólió IFRS szerinti értéke 2,3 Mrd forinttal (2,5%-kal) maradt el a folyósított összegtől. A befektetési alapok Eximbankra jutó nettó eszközértéke 2021 során 20,1 Mrd forinttal nőtt.

III.3. Üzleti tevékenységet befolyásoló költségvetési keretek

Az Eximbank célja nem profitmaximalizálás, hanem az, hogy teljesítve a külgazdasági stratégiában és az EXIM középtávú üzleti stratégiájában megfogalmazott elvárásokat, gazdaságpolitikai ösztönző eszközként működjön az exporttevékenységgel közvetlenül vagy közvetetten – beszállítóként – foglalkozó magyar vállalkozások érdekében. E cél mögé a központi költségvetés erőforrásokat állít, biztosítva a Bank hosszútávon fenntartható működését.

A költségvetés a Bank tevékenységeit – amennyiben szükséges - támogatással támasztja alá, valamint költségvetési keretszámoknak megfelelően a Bank működését egyéb módon támogatja. Ezen erőforrások rendelkezésre állása rövidtávon a Költségvetési törvény által garantált, míg középtávon a stratégia

elfogadásával vállalt az Alapító kötelezettséget a Bank működése kereteinek biztosításáért. Az Eximbank Gazdaság-újraindítási Akciótervben történő szerepvállalásának erősítése érdekében 2021-ben két alkalommal, összesen 40 Mrd forint tőkeemelését hajtott végre az Alapító.

Az Eximbankra vonatkozó költségvetési keretek:

- A kamatkiegyenlítés (kormányhatározattal megemelt) keretszáma 2021-ben 27,5 Mrd forint, kihasználtsága 96% volt, míg 2020-ban a keret 19,3 Mrd forint volt 90% kihasználtsággal.
- A kötött segélyhitelezés kerete 2021-ben 7 Mrd forint, melynek kihasználtsága 96% lett, a 2020. évre megállapított keret 7,1 Mrd forint, a kihasználtság pedig 41% volt.
- A forrásoldali állami készfizető kezesség 1 500 Mrd forintos keretszáma 2021. december 31-én 85%-os kihasználtságot mutatott a növekvő mérlegfőösszeg következtében.
- Az Eximbank által az állam készfizető kezessége mellett vállalható garanciák állományának keretszáma 100 Mrd forint volt 2021-ben, az év végi kihasználtság 30%-ot mutatott.
- A garancia beváltási keret (500 M forint) kihasználtsága 0% volt 2021-ben.
- A behajtási jutalék MEHIB-bel közös, felülről nyitott 35 M forintos kerete 256%-os kihasználtságú volt, ami teljes egészében a Biztosítónál merült fel. A Bank 2021-ben nem számolt el behajtási jutalékot.

Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: „Gst.”) 2018. július 26-i módosításával az Eximbank adósságot keletkeztető ügyletet (forrásbevonási ügyleteket) csak a Gst.-ben foglaltaknak megfelelően köthet. Az Eximbank speciális helyzetére és működésére tekintettel, a Kormány a pénzügyminiszter kezdeményezésére minden költségvetési évre vonatkozóan jóváhagy egy „keretösszeget”, amelyet az Eximbank költségvetési év utolsó napján fennálló konszolidált adósságállománya nem haladhat meg. A rendkívüli járványhelyzetre tekintettel 2020-ban és 2021-ben az Eximbank üzleti bővülését korlátozó keretszám nem került megállapításra.

IV. Az Eximbank eszköz-forrás gazdálkodása

IV.1. Forrásbevonás

A 2020. december 31-i 1 055 Mrd forint forrásállomány (bankközi, kötvény és ügyfélbetét források) 2021. december 31-re 1 330 Mrd forintra bővült, ami a forrásállomány 26%-os rendkívül jelentős növekedését jelenti. A 275 Mrd forint bővülés és a 2021-ben lejárt források megújítása érdekében az Eximbank 2021 során a következő fontosabb forrásgazdálkodási lépéseket tette:

- Az Erste Bank, mint szervező közreműködésével lebonyolított nyolc aukción az Eximbank 258,4 Mrd forint össznévértékű kötvényt bocsátott ki (170,6 Mrd forint éven belüli lejáratral, 87,8 Mrd forint 2027. és 2029. évi lejáratokkal).
- Az Eximbank az éven belüli és éven túli forintkötvények egy részéhez kapcsolódóan forint-euró swap ügyleteket kötött. A devizaswap üzletkötésekkel az átlagos, illetve más termékben történő forrásbevonással elérhető forrásköltség alatti költséggel tudott a Bank jelentős nagyságrendben devizaforrást bevonni.
- 2021 áprilisában egy nemzetközi finanszírozó intézménnyel aláírt keretmegállapodás második részlete került lehívásra 35 M euró összegben, mely öt évre biztosít forrást.
- 2021 júniusában került sor egy nemzetközi finanszírozási intézménnyel már az előző évben aláírt keretmegállapodás lehívására 193 M euró összegben, hároméves futamidőre.
- Az MNB által meghirdetett fedezett hitel lehetőséggel élve az Eximbank az öt éves futamidejű tendereken összesen 14,7 Mrd forint összegben vont be forrást.
- Az Eximbank bilaterális megállapodások keretében hitelintézetektől 64 Mrd forint és 220 M EUR összegben vont be forrást 2021 folyamán.
- A Bank folyamatosan növekvő forrásigényét az év során a likviditási igényeknek megfelelően rövid futamidejű bankközi hitel felvétellel is fedezte, ezt kiegészítette a szakmai befektetőktől bevont forrás közel 89 M euró összege.

A 2021. évi XLIV. törvény Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény módosításáról megemelte az Eximbank állami készfizető kezességvállalási keretszámát, így 2021. május 28-tól kezdődően a korábbi 1 200 Mrd forint helyett már 1 500 Mrd forint keret állt az Eximbank rendelkezésére az év hátralévő időszakára. 2021. december 31-én az új keret 84,5%-os kihasználtsági értéket ért el.

Az Eximbank S&P illetve Fitch Ratings hitelminősítési ügynökségeknél fennálló, a Magyar Állammal azonos hitelminősítése 2021-ben nem változott.

IV.2. Eszköz- és forrásstruktúra, lejáratí szerkezet

Az Eximbank 2021. december 31-én a bankközi piacról 12 Mrd Ft, míg szakmai befektetőktől 32,98 Mrd Ft összegben rendelkezett betéttel.

A Bank forrásainak jelentős része kiegyensúlyozott a főbb forrásbevonási csatornák között, 383,7 Mrd Ft a hazai jog alapján kibocsátott kötvényekből származik, a nemzetközi és hazai pénzpiacokról bilaterális és klubhitel megállapodások formájában 474,9 Mrd Ft forrással rendelkezett, míg nemzetközi pénzügyintézetektől 237,3 Mrd Ft összegben vont be forrást. A Magyar Nemzeti Banktól bevont források összállománya 105,5 Mrd Ft. A Bank saját tőkéje 255,6 Mrd Ft.

Az Eximbank mérlegfőösszege és mérlegen kívüli függő kötelezettségei alapján belső előírásoknak megfelelően megállapított likviditási tartalék előírt összege az év során 50 és 95 Mrd forint között mozgott. A Bank likviditási tartalékául szolgáló eszközeinek (devizaszámlák valamint az MNB-nél vezetett számla, egynapos bankközi aktív egyenleg, jegybankképes értékpapírok, lehívható hitelkeretek) állománya 2021. év végén 141,5 Mrd Ft-ot tett ki. A Bank a likvid eszközben történő teljesítési kötelezettségének valamennyi hónapban eleget tett.

A Bank eszközfedezettsége (lejáratí összhang), ezzel együtt a likviditási mutatók is kedvező képet mutatnak, a Bank stabil likviditási helyzete 2021. évben is megmaradt.

A 2021. évi forrásgazdálkodást a magas finanszírozási biztonság megtartása, a forrásköltségek optimalizálása jellemezte.

V. Az Eximbank mérlege és eredménykimutatása

V.1. Az Eximbank vagyoni, pénzügyi helyzetének alakulása 2021-ben

Az Eximbank **mérlegfőösszege** 1 618 Mrd forint 2021. december 31-én, ami a 2020 végi értéknél (1 293 Mrd forint) 325 Mrd forinttal magasabb. A 2021 során bekövetkezett növekedés eszközoldalon elsősorban az emelkedő hitelállományhoz, a forrásoldalon pedig a kibocsátott kötvények és a felvett hitelek növekvő állományához köthető.

A vagyoni, pénzügyi helyzetben bekövetkezett változások a mérleg struktúráját követve kerülnek bemutatásra.

Eszközök (millió forintban)	2021.12.31	2020.12.31	Változás	Index
Pénzeszközök, pénzeszköz egyenértékesek	1 543	2 529	-986	61,0%
Amortizált bekerülési értéken értékelt értékpapírok	102 976	105 261	-2 285	97,8%
Hitelintézetekkel és biztosító társaságokkal szembeni követelések	983 793	762 366	221 427	129,0%
Egyéb ügyfelekkel szembeni követelések	407 265	323 538	83 727	125,9%
Származékos ügyletek - Eredménnyel szemben valós értéken értékelt kereskedési célú	26	0	26	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt befektetések	39 578	28 198	11 380	140,4%
Tőkemódszerrel elszámolt befektetések	69 856	61 121	8 735	114,3%
Immateriális javak	2 292	2 165	127	105,9%
Ingatlanok, gépek, berendezések	2 048	2 394	-346	85,5%
Adókövetelések	2 978	1 696	1 282	175,6%
Egyéb eszközök	5 589	4 067	1 522	137,4%
Eszközök összesen	1 617 944	1 293 335	324 609	125,1%

Az Eximbank a likvid tartalékának meghatározó hányadát **állampapírokból** tartja, ezzel biztosítva a likviditási mutató megkívánt szintjét. Az amortizált bekerülési értéken értékelt értékpapírok állománya a 2020. december 31-i értékhez képest 2,3 Mrd forinttal csökkent, 2021. december végén az Eximbank 103 Mrd forint bekerülési értékű államkötvénnyel rendelkezett.

Az összes eszköz 84%-át a **hitelintézetekkel és egyéb ügyfelekkel szembeni követelés** teszi ki, a nettó állomány a 2020 végi 1 086 Mrd forintról 2021. december végére 1 391 Mrd forintra emelkedett (növekmény: +305 Mrd forint). A hitelportfolió éves növekedése a 2020. évi növekedéshez hasonlóan a Gazdaság-újraindítási Akcióterv keretében indított Kárenyhítő Hitelprogrammal magyarázható (bruttó állomány-növekmény: +250 Mrd forint). A belföldi hitelintézeteknek és lízingcégeknek nyújtott refinanszírozási hitelek bruttó állománya 2021. december végén 955 Mrd forint (+201 Mrd forint 2020 végéhez képest), az egyéb közvetlen hitelek bruttó állománya 429 Mrd forint (+81 Mrd forint 2020 végéhez képest). A közvetlen hitelportfolión belül a vevőhitelek állománya emelkedett jelentősebben.

A **kockázati tőkealapokban és a befektetési alapokban való részesedések** (eredménnyel szemben valós értéken értékelt befektetések, illetve tőkemódszerrel elszámolt befektetések) nettó állománya 109,4 Mrd forint 2021. december 31-én, ezek a befektetések az Eximbank tőkeági finanszírozási konstrukciói (kollektív befektetési formák), amelyek jelenleg több bel- és külföldi tőkealapba történő befektetést ölelnek fel. A forintban kifejezett állomány 2020 végéhez képest 20,1 Mrd forinttal emelkedett 2021 folyamán, az új befektetés értéke 22,1 Mrd forint volt. Az alapokban való részesedéseket az Eximbank az IFRS mérlegben részben az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszköz kategóriában, részben a társult vállalkozásokba történt befektetés kategóriában szerepelteti.

Az **eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök (derivatívák)** értéke (származtatott ügyletek eszközoldali mérlegértéke) 0,03 Mrd forint a 2021-ben kötött deviza swap-ügyletek 2021. december végi kiértékelése alapján.

Források (millió forintban)	2021.12.31	2020.12.31	Változás	Index
Hitelintézetekkel és biztosító társaságokkal szembeni kötelezettségek	944 974	850 323	94 651	111,1%
Egyéb ügyfelekkel szembeni kötelezettségek	1 009	3 675	-2 666	27,5%
Származékos ügyletek - Eredménnyel szemben valós értéken értékelt kereskedési célú	4 304	1 545	2 759	278,6%
Származékos ügyletek – Eredménnyel szemben való értéken értékelt fedezeti elszámolások	19 029	0	19 029	-
Kibocsátott értékpapírok	383 788	201 400	182 388	190,6%
Céltartalékok	144	243	-99	59,3%
Adókötelezettségek	387	189	198	204,8%
Egyéb kötelezettségek	8 737	8 794	-57	99,4%
Saját tőke	255 572	227 166	28 406	112,5%
Kötelezettségek és saját tőke összesen	1 617 944	1 293 335	324 609	125,1%

A **hitelintézetekkel és biztosítótársaságokkal szembeni kötelezettségek** állománya 945 Mrd forint 2021. december végén, amely 95 Mrd forinttal magasabb, mint a 2020 végi érték. A hitelintézetektől származó források tartalmazzák a **felvett hitelek** állományát (901 Mrd forint), valamint a bankoktól származó rövid lejáratú forrásokat és a MEHIB által az Eximbanknál elhelyezett betéteket is. A növekmény új hitelfelvételből származik, a bankoktól származó rövid lejáratú források állománya csökkent.

Az **egyéb ügyfelekkel szembeni kötelezettség** állománya 1 Mrd forint, amely a pénzügyi alapoktól származó rövid lejáratú forrásokat tartalmazza. A betétállomány 2021. december végén 2,7 Mrd forinttal alacsonyabb, mint a 2020 végi érték.

A **kibocsátott értékpapírok** állománya jelentősen emelkedett 2021 során, a 2020 végi 201 Mrd forintról 2021. december végére 384 Mrd forintra növekedett. Az állományt befolyásoló események:

- 2021. október 8-án visszafizetésre kerültek a 2020 IV. negyedévében kibocsátott, éven belüli lejáratú forintkötvények 70,6 Mrd forint névértékben.
- 2021. november 17-én visszafizetésre került a 2019-ben kibocsátott, 14,2 M USD névértékű kötvény.
- 2021-ben az Eximbank a kötvénykibocsátási aukciókon 258,3 Mrd forint össznévértékű forint kötvényt bocsátott ki.

A **céltartalék** állomány 2021. december 31-én 144 M forint, amely a 2020 végi értéknél 99 M forinttal alacsonyabb.

A **saját tőke értéke** 255,6 Mrd forint 2021. december végén, amely 28,4 Mrd forinttal magasabb a 2020 végi értéknél, a változást a második félévben történt összesen 40 Mrd forint összegű tőkeemelés és a teljes átfogó jövedelemben jelentkező veszteség együttes hatásai okozták.

V.2. Az Eximbank jövedelmi helyzetének alakulása 2021-ben

Az Eximbank 2021. évi **adózás utáni eredménye** 1 472 M forint, amely meghaladja a tervezett szintet (+196 M forint) a magasabb kamateredmény következtében.

A forrásszerzéshez kapcsolódó, hosszú lejáratú devizaswapok (CCIRS-ek) 2021 végi valós kiértékelésén jelentkező átmeneti negatív eredményt (-13,2 Mrd forint) a Bank fedezeti elszámolást alkalmazva az **egyéb átfogó jövedelemben** számolta el.

Eredmény (millió forintban)	2021. év	2020. év	Változás	Index
Nettó kamateredmény	18 487	14 460	4 027	127,9%
Nettó jutalékeredmény	508	81	427	627,2%
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó eredmény	666	-50	716	-
Pénzügyi eszközök vagy kötelezettségek módosításából származó eredmény	-26	-891	865	2,9%
Pénzügyi instrumentumok értékvesztés miatti vesztesége és céltartalék (képzése)/visszairása	-8 945	-7 090	-1 855	126,2%
Nem pénzügyi eszközök értékvesztés miatti (vesztesége)/veszteségének visszairása	5	2	3	250,0%
Kereskedési és befektetési tevékenységek eredménye	2 001	-2 147	4 148	-
Egyéb működési bevételek	375	1 165	-790	32,2%
Egyéb működési ráfordítások	-3 722	-4 138	416	89,9%
Személyi jellegű ráfordítások	-4 348	-4 086	-262	106,4%
Értékcsökkenés	-1 009	-1 051	42	96,0%
Tőke módszerrel elszámolt befektetések nyereségéből/(veszteségéből) való részesedés	-1 616	-6 465	4 849	25,0%
Adózás előtti eredmény	2 376	-10 210	12 586	-
Nyerésadó	-904	-104	-800	869,3%
Tárgyévi eredmény	1 472	-10 314	11 786	-
Tárgy időszaki egyéb átfogó jövedelem (nettó)	-13 066	168	-13 234	-
Tárgy időszaki teljes átfogó jövedelem	-11 594	-10 146	-1 448	114,3%

Az üzleti bevételek döntő részét a **kamateredmény** jelenti. A kamateredmény 2021. évi összege 18,5 Mrd forint, amely tartalmazza az ügyfelektől származó kamatbevétel mellett a kamatkiegyenlítés keretén belül kapott bevételeket is. A 2021. évi kamateredmény 28%-kal haladja meg a 2020. évi szintet a magasabb átlagos kamatozó állománynak köszönhetően.

A **jutalékeredmény** összege 508 M forint. A díjbevételeken belül a rendelkezésre tartási díjak és a garanciadíjak a meghatározók, a jutalékráfordítások esetében pedig a forrásbevonáshoz kapcsolódó ráfordítások a jelentősebbek.

Az **amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó eredmény** 666 M forintot tett ki 2021-ben, amely hitelkövetelések eladásból származott. A követelés-értékesítésekhez értékvesztés-visszairások is kapcsolódtak, amelyek az értékvesztés elszámolást tartalmazó eredmény soron jelentkeztek.

A **pénzügyi eszközök módosításából származó eredmény** -26 M forint volt 2021-ben, amely a moratórium következtében a hiteltörlesztések és a kamatfizetések időbeli csúszásával függ össze.

A **pénzügyi instrumentumok értékvesztés- és céltartalék-elszámolásainak 2021. évi eredményhatása** -8 945 M forint, amelyből az értékvesztés-változások hatása -9 044 M forint, a céltartalék-változások hatása +99 M forint. Az értékvesztés- és céltartalék-változások éves negatív eredményhatása 1 855 M forinttal meghaladta a 2020. évi szintet (-7 090 M forint).

A **kereskedési és befektetési tevékenységek eredménye** 2 001 M forint, amely 4 148 M forinttal kedvezőbb, mint 2020-ban. A kategória magában foglalja a kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközökből és kötelezettségekből származó nettó eredményt (az éven belüli devizaswapok valós érték változása), az eredménnyel szemben valós értéken értékelt befektetések nettó eredményét (külföldi tőkealapok), valamint az árfolyam-különbözeti eredményt. Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt tőkealapok nettó eredménye +4 614 M forint 2021-ben az értékelések alapján (a devizaárfolyamok változásának hatását figyelmen kívül hagyva +1 954 M forint).

A **tőke módszerrel értékelt befektetéseken** (hazai tőkealapok) elszámolt nettó eredmény -1 616 M forint 2021-ben (ezenkívül az egyéb átfogó jövedelemben jelentkező hatás: +100 M forint). Az alapok

értékelése a vártnál lassabb javulást mutat a járványhelyzettel összefüggő, 2020. évben elszámolt jelentős veszteségek után.

Az **egyéb működési bevételek** 2021. évi összege 375 M forint, amely a felvett hitelekre elszámolt, kezdeti fair value különbözetet jelenti.

V.3. Költséggazdálkodás

A Bank és a Biztosító szoros szervezeti együttműködéséből és integrált szervezetéből eredő, intézmények között kialakított költségelszámolási rendszere alapján a Bank és Biztosító költségei megosztásra kerültek.

Az Eximbank **működési költségei** 9 079 M forintot tettek ki 2021-ben, mely összeg a 2020. évi költségeknél 2,1%-kal (196 M forinttal) alacsonyabb. A működési költségek tartalmazzák a bankadó összegét is.

- Az anyagjellegű költségek (egyéb működési ráfordítások) 2021. évi összege 10%-kal, 416 M forinttal maradt el a 2020. évi költségektől.
- A személyi jellegű költségek 262 M forinttal magasabban szinten teljesültek, mint egy évvel korábban, ez 6,4%-os emelkedést jelent.
- Az értékcsökkenések éves összege 2021-ben a 2020. évi szintnél 4%-kal, 42 M forinttal alacsonyabban alakult.

Az egyéb működési ráfordítások (anyagjellegű ráfordítások) 2021. évi alacsonyabb összegét az alábbi tényezők magyarázzák:

- az adójellegű ráfordítások közül a pénzügyi szervezetek különadója +137 M forinttal emelkedett, ugyanakkor a társasági adó minimum különbözetre tavaly elszámolásra került 476 M forint (így az ezekből eredő összesített hatás idén -339 M forint),
- a fizetett felügyeleti díjak ebben az évben is jelentősen emelkedtek az előző évhez képest (+260 M forint), mivel a díjalapot jelentő banki kockázati kitettség növekedett,
- az irodabérleti díjakban 2021-ben az előző évhez képest 176 M forinttal alacsonyabb költség jelenik meg, melynek oka a 2020-ban utólagosan elszámolt, előző időszakot érintő bérleti díjak,
- a MEHIB által átszámlázott anyagjellegű költségek 2021-ben a 2020-as összegnél 131 M forinttal alacsonyabban teljesültek,
- 2021-ben nem volt késedelmi kamat kifizetés (2020-ban: 103 M forint),
- a véglegesen átadott pénzeszközök +85 M forinttal haladták meg a 2020. évi értéket.

A személyi jellegű ráfordítások 2021-ben összességében 6,4%-kal (262 M forinttal) teljesültek magasabban, mint egy évvel korábban.

- A bérként kifizetett összegek 1%-kal, 24 M forinttal emelkedtek.
- Az egyéb bérjellegű költségek nagysága 288 M forinttal nőtt az előző évhez képest.
- A járulékok mérséklődését (-27 M forint) elsősorban a szociális hozzájárulási adó előző évihez viszonyított csökkenése okozta.

Az értékcsökkenések összege a 2020. évi értéknél 4%-kal lett alacsonyabb 2021-ben (-42 M forint), ami elsősorban a szellemi termékeken és a gépjárműveken jelentkező csökkenésnek köszönhető. Enyhe csökkenés tapasztalható az eszközként nyilvántartott bérleti díjak (lízing) értékcsökkenésén is (-5 M forint). Ugyanakkor idén a tavalyihoz képest kis mértékben emelkedett a számítástechnikai eszközök elszámolt értékcsökkenése (+4 M forint).

Működési költségek alakulása (M forint)

Működési költségek	2021	2020	2021/2020	2021-2020
Anyagjellegű ráfordítások	3 722	4 138	89,9%	-416
Személyi jellegű ráfordítások	4 348	4 086	106,4%	262
Értécsökkenés	1 009	1 051	96,0%	-42
Összesen	9 079	9 275	97,9%	-196

V.4. Beruházások

2021. évben a beszerzések és beruházások költségtakarékosan, a folyamatos és megfelelő színvonalú működés fenntartása mellett valósultak meg. A Bank 2021. évi beszerzéseinek értéke 784 M forint, és elsősorban az immateriális javak (szoftverek) beszerzését és fejlesztését foglalta magában (543 M forint). Az év során aktivált immateriális javak értéke 576 M forint (számlavezető rendszer, üzleti tevékenységet, kockázatkezelést támogató, számviteli, jelentésszolgálati rendszerek fejlesztése), az új ingatlan, gép, berendezés értéke 178 M forint (számítástechnikai berendezések). Az év végén fejlesztés alatt álló immateriális javak értéke 73 M forint, 33 M forinttal kevesebb, mint tavaly év végén.

A KKV fókuszú üzleti aktivitás következménye, hogy az Eximbanknak – szervezeti erőforrásait lényegében szinten tartva – a dinamikus növekvő ügyfél- és ügyletszám megfelelő kezelése érdekében működési hatékonyságát folyamatosan javítani kell. 2021-ben a munkavállalói létszám változatlan szinten tartása mellett a Bank az előző évi, kiemelkedő folyósítási volument is jelentősen túlteljesítette, miközben a moratórium végrehajtása is számos feladatot jelentett a hitelezési folyamatban részt vevők számára. A 2019-ben üzembe helyezett, hitelezési folyamatokat támogató alkalmazásokat 2021-ben is továbbfejlesztette a Bank. Az új alkalmazás jelentős mértékben járult hozzá a Kárenyhítő Program keretében kihelyezett több mint 2 900 ügylet gyors és hatékony lebonyolításához, és a program alakulásáról szóló részletes jelentések akár napi aktualizálásához.

VI. Portfólió-minőség, kockázatkezelési politika

VI.1. A portfólió kockázati szempontú összetételének alakulása

Az Eximbank működéséből adódó speciális kockázat, hogy a gazdaságpolitikai célkitűzések megvalósítása érdekében a piaci intézményeknél alacsonyabb kockázaterzékenységi küszöbvel rendelkezik. Az Intézmény anticiklikus hitelezési aktivitásának következtében a nemteljesítési mutatók a bankrendszeri trendektől eltérhetnek: míg a piaci hitelbőség idején a piaci intézmények hitelportfóliójának növekedésével a bankrendszeri NPL ráta folyamatosan csökkent, addig az Eximbank NPL rátája 2017-2019. között megemelkedett, amelyet azonban 2019. végére az NPL Stratégiában foglalt intézkedések hatására sikerült kismértékben csillapítani. Ezt követően 2021-ben a COVID-19-hez kötődő gazdasági fejlemények és a moratórium második ütemének lezárulása növekvő pályára állította az NPL rátát.

A jelenleg hatályos, nemteljesítő kitétségekre vonatkozó 39/2016. (X. 11.) MNB rendelet alapján az Eximbank nemteljesítő hitelkockázati kitétsége 2021. év végén 111 349 M forint volt, ami a teljes hitelkockázati kitétségre vetítve (1 986 029 M forint) 5,6%-os NPL rátának felelt meg.

A hazai bankokkal szemben fennálló refinanszírozásnak köszönhetően – a teljes hitelállomány vonatkozásában – a 90 napot meghaladó, jelentős mértékű késedelemmel rendelkező ügyletek aránya alacsony (0,5%), a bankrendszeri átlag alatti (1,8%).

Az értékvesztések alakulása nyomán az Eximbank legkockázatosabb részportfóliójának továbbra is a hazai vállalatokkal szembeni közvetlen kitétségek tekinthetők. A refinanszírozási állomány dinamikus növekedésével párhuzamosan ugyanezen szegmens összportfólión belüli részaránya folyamatosan

csökkent az elmúlt időszakban, azonban a nem teljesítő és a késedelmes teljesítések állományának alakulására gyakorolt jelentős hatásuk miatt az Eximbank kiemelt figyelmet szentel.

Az elmúlt időszakhoz képest javulás figyelhető meg a garanciaportfólió minőségében. 2021 végén 95,6% volt a teljesítő garanciák aránya a teljes portfólión belül, szemben az előző év végi 93,2%-kal.

VI.2. Kockázatkezelési politika

Az Eximbank 2021-ben felülvizsgálta a Kockázati Stratégiáját. Az Eximbank Felügyelőbizottsága és Igazgatósága által elfogadott új Kockázati Stratégia rendelkezik az Üzleti Stratégiához igazodó kockázatvállalási alapelvekről, a kockázatkezelési politikáról, a Bank kockázati éhségéről, a kockázati profiljáról valamint az elvárt kockázati szerkezetéről egyaránt, tartalmazza az ICAAP keretszabályzatot is. A kockázatkezelési eszközrendszer valamennyi eleme az Igazgatóság és az Eszköz-Forrás Bizottság által elfogadott szabályozás formájában jut érvényre a belső védelmi vonalak szervezeten belüli felépítésétől, a döntési hatásköri szabályokon át, a konkrét kockázatkezelési eljárásokig, melyek az Eximbank számára releváns kockázatok mindegyikére kiterjednek.

1) Hitelezési kockázat

A kockázatkezelési terület szervezeti átalakításával 2021-ben finomhangolásra került a kockázati kontroll funkciók független és prudens működése, melynek eredményeképpen a kockázati kontroll funkciók teljesen elkülönülnek az operatív kockázatkezeléstől.

Az Eximbank kockázatkezelésének továbbra is a preventív kockázatkezelés és a kockázatvállalások monitoringja az elsődleges feladata, amely magában foglalja a hiteldöntések előtti részletes kockázati értékeléseket, valamint az ország-, partner- és ügyfélminősítési és limitrendszerek működtetését és továbbfejlesztését. A Bank külön minősítési rendszert alkalmaz a szuverén, a pénzügyi intézményi és a vállalkozói ügyfélkörre. Fentiek mellett az Eximbank a kockázatok mérséklését biztosítéki rendszer alkalmazásával hajtja végre.

Az Eximbank kockázatkezelési tevékenysége a kockázatvállalások teljes folyamatát lefedi az előzetes kockázatfelméréstől a döntéselőkészítésen és a monitoringon keresztül az ügyletek lezárásáig, illetve utólagos értékeléséig. Az Eximbank kockázatvállalásainak döntéselőkészítési folyamatát, a kockázatok portfólió szintű diverzifikációját kétszintű minősítési és ehhez kapcsolódó limitrendszer segíti. A kockázatvállalási döntéseknél minden esetben érvényesül a „négy szem-elv” és/vagy bizottsági döntéshozatal történik.

Az Eximbank a tőkével való hatékony gazdálkodás, a tőkeszükséglet meghatározása érdekében tőkeallokációs modellt működtet. Ez az Eximbank tevékenysége során a jelenben felmerült kockázatok által megkövetelt tőke felmérését és a rendelkezésre álló tőke jövőbeni kockázatok közti felosztását jelenti. A tőkeallokáció kiterjed a CRR/CRDIV szerinti első és második pillér alá tartozó összes kockázatra. Az Eximbank Eszköz-Forrás Bizottsága havonta figyelemmel kíséri a tőkemegfelelés alakulását és a tőkelimiteket betartását.

2) Országkockázat

Az országkockázatok folyamatos monitoringja biztosítja az időben történő alkalmazkodást a külpiazi kockázatok változásához, amely prevenciós jellegű, de a már felvállalt kockázatok esetében a kellő időben történő kárenyhítés lépéseinek megtételét segíti elő. Az egyes országokkal szembeni kitettségek a figyelembe vehető fedezeteknek (MEHIB biztosítás, költségvetési kezességek, készpénz óvadékok) köszönhetően egyik reláció esetében sem lépik át azokat a – szavatoló tőke arányában meghatározott – határértékeket, amely felett tőkeszükségletet jelentenének.

3) Ügyfélminősítés

A belföldi vállalkozások kockázati értékelésére az intézmény szubjektív elemzési alrendszerrel kiegészített, PD alapú értékelési rendszert alkalmaz. A modern szakmai elvárásoknak megfelelő modell működtetését egy ügyviteli eljárásokkal kibővített informatikai alkalmazás, a MAR (Mérlegelemző és Adósmínősítő Rendszer) támogatja. A külföldi vállalkozások értékelésére scoring rendszer szolgál. Az egyes vállalkozások besorolása 7 fokú skálán történik. 2021-ben a Bank új statisztikai ügyfélminősítő PD modelleket vezetett be, árbevétel alapján szegmentálva.

4) Pénzügyi intézmények minősítése és limit-meghatározása

A bankok és pénzügyi vállalkozások minősítésére a Bank 7 fokú skálát alkalmaz. A Kockázatkezelés az üzleti igények minél hatékonyabb kiszolgálása érdekében gyorsminősítés alapján előzetes indikációt ad az üzleti területnek a várhatóan felállítható limit mértékéről, majd mélyelemzést követően kerülnek a banklimit javaslatok előterjesztésre az Eximbank illetékes döntési fóruma részére. 2021-ben az Eximbank lecserélte a pénzügyi intézményi minősítő modelljét, amely számos új változóval gazdagodott, besorolási pontossága jelentősen javult.

5) A kamat-, deviza- és likviditási kockázatok

A kötvényállomány kockázatainak csökkentése érdekében az Eximbank kizárólag a Bank számára hitelkockázattól mentes kötvényeket vásárol, futures és opciós ügyleteket nem köt. Kivételt ez alól csupán a work out tevékenység keretében valamely káreseményhez kötődően a portfólióba került értékpapírok átmeneti jellegű befogadása képezhet. Mindezek mellett a Bank részvénypiaci műveletekben nem vállal részt, és forgalmazási tevékenységet sem folytat.

A kamat-, deviza- és likviditási kockázatok kezelésének irányelveit rendszeres felülvizsgálatok keretében az Eszköz-Forrás Bizottság alakítja ki. A nyitott pozíció kamat- és banki könyvi deviza árfolyamkockázatának fedezetére azonnali deviza adás-vételi ügyleteket, valamint deviza swap ügyleteket köt a Bank bel- és külföldi hitelintézetekkel. Opciós és határidős ügyleteket sem saját számlára, sem az ügyfelek megbízásából nem végez az intézmény. A treasury tevékenység kockázatainak korlátok közé szorításáról a likviditási kockázatra, a kamatkockázatra és a deviza nyitott pozíciókra kialakított limitrendszer gondoskodik.

6) Működési kockázatok

A működési kockázatok szintje és jelentősége az Eximbank tevékenységéből, méretéből, szabályozottságából eredően mérsékelt. A főkönyvi adatokkal rekonsziliált ténylegesen könyvelt működési veszteség 2021-ben mindösszesen 10 millió forint volt, amely jelentősen elmaradt a 2020. évi 266 millió forinttól. A működési kockázati önértékelés keretében értékelésre kerültek az inherens – kontrollok előtti – kockázatok, az alkalmazott kontrollok és a reziduális – kontrollok figyelembevétel után fennmaradó – kockázatok, 43 kockázati tényező mentén. A Bank működési kockázati profilját 21 kulcskockázati indikátorral (KRI-vel) fedte le. A magas súlyosságú, de alacsony bekövetkezési valószínűségű fenyegetéseket a Bank működési kockázati szcenárióelemzés keretében értékelte, amelynek keretében 2021-ben 18 szcenárió dolgozott ki. Az üzletviteli kockázatok felmérésére a Bank terméklettár dokumentumot készített, a teljes banki portfólió 80%-át lefedő termékcsoportokra kiterjedően. A működési kockázati szempontú modellezési kockázatok felmérésére a Bank modell leltár dokumentumot készített. A működési kockázati tőkekövetelményt a Bank a sztenderd módszer alapján, az Alapmutató módszerével határozza meg.

7) Fedezetek bevonása

A Bank fedezetek bevonásával kapcsolatos politikáját a fedezetek értékeléséről szóló szabályzat foglalja magában a Bank Számviteli Politikájával, valamint a 40/2016. (X. 11.) számú, az ügyfél- és partnerminősítés, valamint a fedezetértékelés prudenciális követelményeiről szóló MNB rendelettel összhangban. A szabályzat elkülönítetten is szabályozza a fedezetek és biztosítékok értékelésének CRR alapú rendjét.

A szabályzat foglalkozik a Bank által elfogadható fedezetek körével és azok sorrendiségével, a fedezetekkel szemben támasztott alapvető követelményekkel, a Bank számára elfogadható biztosítékok általános értékelési szabályaival, az egyes fedezet típusokra vonatkozó részletes értékelési, eljárási és nyilvántartási szabályokkal, a Bank ügyféltípusonkénti fedezeti elvárásaival, a fedezetek nyilvántartásának és ellenőrzésének szabályaival.

VI.3. Ár-, hitel-, kamat-, likviditás- és cash-flow kockázat

Hitelezési kockázat

Az Eximbank a CRR szerinti sztenderd módszerrel számszerűsíti a hitelezési kockázat tőkekövetelményét. A partnerkockázatot hordozó ügyletei kockázati kitettségértékét és

tőkekövetelményét az eredeti kitettség módszerével, a hitelértékelési korrekció (CVA) kockázati szabályozás hatálya alá tartozó partnerkockázati kitettségek tőkekövetelményét a CRR 384. cikke szerint, sztenderd módszerrel számítja. E tőkekövetelmény meghatározását a könyvelési és információs rendszerében integrált módon végzi. A Bank eszközei és mérlegen kívüli tételei kockázati súlyának meghatározására elismert nemzetközi hitelminősítő szervezet hitelminősítését alkalmazza. A kockázat pénzügyi biztosítékokkal való mérséklésére a Bank a pénzügyi biztosítékok átfogó (összetett) módszerét alkalmazza.

Kamatkockázat

Az Eximbank a banki könyv kamatkockázatának mérésére a statikus gap és a duration gap módszereket alkalmazza. A statikus gap célja, hogy limitrendszerként működve a vezetés számára elfogadható keretek között tartsa a vállalt kamatkockázatot. A duration gap célja, hogy számszerűsítse a kamatok változásából adódó potenciális gazdasági érték változást, mely a második pillér alatt a tőkeképzés alapját is jelenti. Az extrém értékelmélet alapján kialakított, duration gap módszerű stressz teszt-számítás devizánként eltérő mértékű kamatsokkok esetén bekövetkező tőkeérték változást számszerűsíti.

Likviditási kockázat

A Bank mentesül a CRR likviditási kockázatra vonatkozó előírásai alól, így a hatályos jogszabályok szerint a likviditási kockázatra nem határoz meg tőkeszükségletet. A likviditási kockázatot a kockázat mérésével, limitek felállításával és betartásával továbbá a likviditást érintő belső szabályok és ellenőrzési eljárások rendszerével kezeli. Az Eximbank a teljes mérlegfőösszeg és a függő kötelezettségek állománya 50%-ának összege után likviditási tartalékot képez. Az eszköz-forrás lejáratú struktúrát tükröző fedezettségi mutatók rendszere az Eximbank eszköz-forrás mérlegében és mérleg alatti tételeiben szereplő állományok lejáratú rétegekbe történő besorolására épül. Az egyes rétegekben lejáratú eszközök és források különbözete adja meg az adott réteghez tartozó forráshiányt, illetve többletet. A rétegenkénti forráshiány maximális mértékére vonatkozó limit megállapítása devizanemenkénti bontásban, a mérlegfőösszeg és a mérlegen kívüli tételek 50%-a összegének százalékos arányában történik, évenkénti felülvizsgálattal.

Nyitott pozíció

Az Eximbank teljes nyitott devizapozíciója az egyes külföldi pénznemekben fennálló és forintra átszámított, előjel nélküli összesített nettó hosszú és az összesített nettó rövid pozíciók összege, amely a limit alapját adja meg. A devizaárfolyam kockázat tőkekövetelményét a mindenkor hatályos jogszabályok szerint állapítja meg. Az összesített nyitott devizapozíció az összesített nettó hosszú és az összesített nettó rövid pozíciók közül a nagyobb. A devizamérleg szerinti nyitott pozíció meghatározásánál az Eximbank Zrt. devizamérlegében lévő valamennyi eszköz- és forrástételt, ideértve az aktív és passzív időbeli elhatárolásokat is számításba veszi.

Az Eximbank kockázati helyzetének számszaki bemutatása a pénzügyi beszámoló pénzügyi kockázatkezelési fejezetében található.

VII. Prudenciális megfelelés

VII.1. A Bank prudenciális működése

Az Eximbank Zrt. feletti prudenciális felügyeletet a Magyar Nemzeti Bank látja el.

A Bank az Exim törvény sajátosságaival és kivételeivel együtt eleget tesz a CRR, a Hpt. és a CRR-hez kapcsolódó szabályozástechnikai sztenderdek (RTS) és adatszolgáltatás-technikai sztenderdek (ITS) végrehajtási rendelkezéseinek. A Bank megfelel a tőkemegfelelés belső értékelési folyamatával, a nyilvánosságra hozatal követelményeivel szemben támasztott követelményeknek.

Az Exim törvény alapján a Bank mentesül a CRR által előírt likviditási szabályok (575/2013/EU rendelet 411-428. cikk) betartása és a likviditási adatszolgáltatási kötelezettség alól (LCR, NSFR).

Az Exim törvény 1. § (7). bekezdése értelmében a Banknak nem kell alkalmazni a javadalmazásról szóló, a Hpt. 117-121. §-ában és az MNB 3/2017. (II.9.) számú ajánlásában foglalt rendelkezéseket.

VII.2. A CRR/CRDIV tőkeszabályozásnak való megfelelés

Szavatoló tőke

2021. december 31-én az Eximbank **szavatoló tőkéje** 286 306 M forint. A szavatoló tőkéből az elsődleges alapvető tőke (CET1) értéke 266 392 M forint. A CET1 tőke meghatározóan a legerősebb veszteségviselő képességű, jövőbeni kötelezettségektől mentes, 100%-ban állami tulajdonú törzsrészesvényekben ölt testet. Az Alapító 2021-ben két alkalommal hajtott végre tőkeemelés az Eximbanknál 15 Mrd forint, illetve 25 Mrd forint összegben. A Bank alapvető tőkéje (T1) megegyezik az elsődleges alapvető tőkéjével (CET1). A járulékos tőke összege 19 914 M forint, amely az MFB által EUR-ban nyújtott járulékos kölcsöntőke CRR-nek megfelelő módon amortizált összegét tartalmazza. A tőkeinstrumentum amortizálása 2019 szeptemberében megkezdődött, a továbbiakban a tőkeösszeg a hátralévő és a teljes futamidő arányában vehető figyelembe a szavatoló tőkében.

Tőkekövetelmények az 1. Pillérben

2021. december 31-én a CRR előírásainak megfelelő **szabályozói tőkekövetelmény** 125 715 M forint volt. A hitelezési kockázat 121 650 M forint, a partnerkockázat 892 M forint, a hitelezési korrekciók kockázatának (CVA) tőkekövetelménye 1 135 M forint, a tevékenység egészében meglévő devizaárfolyam kockázat tőkekövetelménye elenyésző nagyságrendű összeg, a működési kockázat 2 039 M forint tőkekövetelményt eredményezett.

Tőkekövetelmények a 2. pillérben

A rendelkezésre álló szavatoló tőke az 1. pillérben tőkével lefedett kockázatokon (hitelezési, partner, nyitott devizapozíció és működési kockázatokon) túl a 2. pillér többlet tőkeszükségletére is fedezetet nyújtott:

1. a sztenderd módszer szerint meghatározott hitelezési kockázat stressz tesztjének eredményeként a 2. pillérben képzendő többlet tőkekövetelményre;
2. az 1. pillérben nem teljesen fedett kockázatokra (reziduális kockázat), továbbá
3. a 2. pillérben meghatározott kockázatok tőkekövetelményére (a banki könyvi devizaárfolyam- és kamatkockázat, az országgkockázat, a koncentrációs kockázat tőkekövetelményére, az MNB által kiemelten kockázatosnak minősülő portfóliók többlet tőkekövetelményére, továbbá az Exim törvény és a Nemzeti vagyonról szóló törvény alapján a nem átlátható szervezetek finanszírozása miatt felmerült többlettőke szükségletre).

A teljes **belső (gazdasági) tőkeszükséglet** 175 278 M forintot ért el.

A szavatoló tőke elsődleges tőkelemeiből (CET1-ből) képzendő **tőkefenntartási puffer** 39 286 M forint, a szabályozói kockázati kitettségérték 2,5%-a.

2021. év végén **a szabályozói tőkemegfelelési mutató 18,22%-ot ért el.** Ezzel az Eximbank megfelelt a szabályozói tőkemegfelelés, a SREP célérték és az MNB által előírt új, a tőkefenntartási puffert tartalmazó OCR (Overall Capital Requirement) mutató szabályainak.

VII.3. Prudenciális limitnek való megfelelés

Az Eximbank nagykockázat-vállalási szabályainak sajátosságai

Az 575/2013/EU rendelet (CRR) egy ügyféllel, vagy ügyfélcsoporttal szemben vállalt nagykockázat-vállalás (392. cikk) és nagykockázat-vállalási limittúllépés (395 cikk) rendelkezéseit az Exim törvényben meghatározott eximbanki eltérésekkel kell alkalmazni.

A *hitelintézeti ügyfélkörben*, az Exim törvény 21.§ (3) bekezdése alapján a Magyar Export-Import Bank Részvénytársaság kamatkiegyenlítési rendszeréről szóló 85/1998. (V. 6.) Korm. rendelet 1. §-ban meghatározott hitelek közül az exportcélú hitelek mentesülnek az Exim törvény 21.§ (1) bekezdésében

meghatározott nagykockázat-vállalási kitettség fogalma és a (2) bekezdésében előírt nagykockázat-vállalási korlát alól.

Nagykockázat-vállalás

Az Exim törvény 21.§ (1) bekezdése szerint az Eximbank esetében a CRR 392. cikkben foglaltaktól eltérően a szavatoló tőke 25%-át (71 577 M forintot) meghaladó, egy ügyféllel, vagy ügyfélcsoporttal szembeni kitettség minősül nagykockázat-vállalásnak.

A nagykockázat-vállalási limit mértéke és a mentességek, kockázatmérséklő technikák tekintetében érvényesülő eximbanki eltérések

Nagykockázat-vállalási limitek

- *Hitelintézeti ügyfelek, ügyfélcsoportok* exportcélú refinanszírozási hitelnek nem minősülő kitettségei mellett a Bank nagykockázat-vállalási limitjét terhelik az egyéb nem hiteljellegű kockázatvállalások is. Az Eximbank a CRR az Exim törvény 21. § (2) bekezdése szerint a bel- és külföldi hitelintézetek számára nyújtott nem exportcélú hitelek és egyéb kitettségek (swap ügyletek, betétkihelyezések, nostro számlák) tekintetében a szavatoló tőke 200%-át kell figyelembe venni.
- *A nem hitelintézeti ügyfélkörben* a nagykockázat-vállalási limit a szavatoló tőke 35 %-a.

Mentességek, kockázatmérséklő technikák

Az Exim törvény 21. § (3) bekezdése tartalmazza azokat a mentesítéseket és kockázatmérséklő technikákat (CRM), amelyekkel az Eximbank vonatkozásában a nagykockázat-vállalás meghatározásának alapjául szolgáló kitettségértékben mentesítést kell alkalmazni. Mindezeket túl a nagykockázat-vállalási limittúllépés meghatározásánál a kitettségérték csökkenthető a CRR 400-403. cikkeiben szereplő mentesítések és CRM technikák alkalmazásával.

Nagykockázat-vállalási kitettségek, nagykockázat-vállalási limittúllépés

2021. december 31-én a Bank a *hitelintézeti ügyfélkörben* a nem exportcélú kitettségeknél öt ügyfélcsoporttal szemben áll fenn nagykockázat-vállalási kitettség, amelynek összege 771 914 M forint. A hitelintézeti ügyfélcsoportok között az egyedi maximális nagykockázat 211 054 M forint (jogszabályi limit: 572 613 M forint).

A Bank a *nem hitelintézeti ügyfélkörében* egy ügyfelével szemben rendelkezett a szavatoló tőke 25%-át meghaladó nagykockázat-vállalási kitettségértékkel, 346 403 M forint értékben (mentességek és kockázatmérséklő tételek nélkül). A kitettség MEHIB biztosítással fedezettek, amely megfelel az Exim törvény 21. § (3) bekezdés d) pontjának, és a nagykockázati limit szempontjából érvényesíthető kockázatsökkentő hatást jelent. Nem hitelintézeti ügyfélcsoportoknál nagykockázat-vállalás nem áll fenn.

Tőkeági befektetések

A tőkeági befektetések megfeleltek a nagykockázat-vállalási limit feltételeinek. A Banknak a tőkealapok befektetési portfóliójában nincs közvetlen és közvetett nagykockázat-vállalási limittúllépése.

2021. év végén a Bank egyetlen ügyfelével, ügyfélcsoportjával szemben fennálló kitettségének a mentességek és hitelezési kockázat-mérséklési technika alkalmazása (CRM) után számított értéke sem haladja meg a nagykockázati limitet, azaz a Bank a nagykockázati limitkorlátozást nem sérti meg.

Egyéb prudenciális korlátozások

A Bank megfelelt a Hpt. 100. § Tulajdonszerzéshez kapcsolódó kockázatvállalás korlátozása, 101. § Ingatlanbefektetések korlátozása, 102. § Befektetésekre vonatkozó egyéb korlátozások szabályainak, továbbá a 106. § Belső hitelnyújtás feltételeinek.

Pénzügyi szektoron kívüli befektetések

A Bank a pénzügyi szektoron kívüli befektetések vonatkozásában megfelelt a prudenciális korlátozásoknak, így ebből eredően pótlólagos tőkeszükséglete nem keletkezett. (CRR, Második rész, III. cím)

VIII. Egyéb tevékenységek

A Bank székhelye Budapesten van, ezen kívül 12 magyar városban rendelkezik fiókteleppel és külföldön négy városban – Moszkva, Belgrád, Isztambul, Nur-Sultan – képvislettel.

VIII.1. Foglalkoztatáspolitikai és a létszám alakulása

Az elmúlt üzleti évben a növekedést, jövőorientáltságot, ill. a tudásközpontúságot előtérbe helyező 2017-2021. évi EXIM stratégiával összhangban valósult meg a Bank emberi erőforrás gazdálkodása.

A banki kifizetőhely szerint nyilvántartott munkavállalói zárólétszám 2021. december 31-én 199 fő volt. Ez 1 fő növekedés a 2020. évi záróadathoz viszonyítva (198 fő). Az éves átlagos statisztikai létszám 195,15 fő volt, mely 1%-os csökkenést jelent 2020-hoz képest (197 fő). A Bank összesített munkajogi létszáma 2021. december 31-én kifizetőhely szerint 213 fő volt.

A fluktuációs statisztika a Bank és Biztosító integrált szervezeti működéséből fakadóan csak a két intézményre együttesen értelmezhető, mely alapján a 2021-es fluktuáció szintje (12,6%) 3,5%-kal növekedett az előző üzleti évhez képest, míg a munkaerő forgalom 2020-hoz viszonyítva 4,15%-kal emelkedett (24,15%-ra).

Az év során a Társaság részéről alkalmazott munkavégzéssel kapcsolatos szabályok dinamikusan alkalmazkodtak az aktuális járványügyi helyzet alakulásához. Az üzleti év végére – az évközi feloldásokat követően – a növekvő országos COVID-fertőzési esetszámokkal összhangban egyes biztonsági intézkedések ismételten életbe léptek az irodaházban. Ennek keretében a közös tereken ismét kötelezővé vált a maszkhasználat, a 10 főt meghaladó megbeszélések kizárólag hibrid formában, tehát legfeljebb 10 fő személyes jelenléte mellett bonyolíthatók le. A külső vendégek az iroda épület portáján kizárólag lázmérést követően, maszkban léphetnek be, és csak az épület meghatározott területein fogadhatók. A fentiekben túl érvényben maradt a munkavállalók részére az az eljárásrend, amely meghatározza a teendőket megfázásos tünetek észlelése esetén, illetve, hogy milyen esetben, mennyi időt szükséges az irodai munkavégzéstől távol maradni a munkaképességtől függetlenül. A Társaság továbbra is biztosítja a távoli munkavégzés lehetőségét és feltételeit. Az állomány magas átoltottságát is figyelembe véve jelenleg váltott munkarend, illetve csoportos otthoni munkavégzés nem került elrendelésre. A fenti intézkedéseken túl, az alkalmazottak egészségének védelme érdekében ingyenes influenza oltások felvételének lehetőségét biztosította a Társaság minden igényt jelző munkavállaló részére.

A Társaság a megváltozott munkaerőpiaci trendekkel összhangban, az üzleti évben módosított munkaidő szabályzatán keresztül a járványügyi intézkedéseken kívül esően alkalmazott otthoni munkavégzés igénylését tette lehetővé azon munkakörökben, ahol azt a feladatok ellátása megengedi.

VIII.2. A környezetvédelem szerepe az Eximbank tevékenységében

Az államilag támogatott exportfinanszírozás terén a környezetvédelem (és tágabb értelemben a fenntartható fejlődés) szempontjainak integrálása kiemelten fontos, így az Eximbank a projektek átvilágítási folyamata során figyelembe veszi és értékeli a környezeti és szociális hatásokat, kockázatokat. Az előbbiek figyelembevételével és környezetvédelmi politikája értelmében az Eximbank nem támogat olyan ügyletet, amelynek negatív, azaz a nemzetközi szabványokban és jogszabályokban előírtak szerint káros környezeti hatásai vannak, továbbá bizonyíthatóan alapvető emberi jogi normákat sért, illetve az ügylet megvalósítása jelentős üvegházgáz kibocsátást eredményez. Annak érdekében, hogy ezeket a

projekteket már a finanszírozás korai szakaszában kiszűrje, az Eximbank környezeti és szociális szempontú kockázatelemzést alkalmaz.

Az Eximbank a környezetvédelmi kockázatok felmérését, a környezeti átvilágítást és hatástanulmányértékelést a kockázat-elbírálási tevékenységébe integrálta.

Az Eximbank aktívan részt vesz az exporthitelezéssel foglalkozó uniós és OECD munkacsoportok ülésein, valamint folyamatosan figyelemmel kíséri a nemzetközi trendeket, uniós megállapodásokat (Európai Zöld Megállapodás) és cselekvési terveket (Fenntartható Finanszírozási Cselekvési Terv). Mindezek eredményeképpen, továbbá közvetett környezetterhelése csökkentésének érdekében – elősegítve az Európai Unió éghajlatpolitikai vállalását –, korlátozó intézkedéseket vezetett be, amelyek értelmében nem nyújt támogatást a szénnel – kiváltképp a széntüzelésű erőművekkel – kapcsolatos projektek számára. A korlátozást környezetvédelmi politikájában rögzítette, így az 2021. január 1-től hatályba lépett.

Az EXIM stratégiai célként fogalmazta meg a zöld projektek támogatását, így a fenntarthatóság iránti elkötelezettség az Üzleti stratégiában is kifejezésre kerül. Az EXIM Zöld Finanszírozási Program célja a zöldgazdaságra történő átállás támogatása mellett, az intézmény közvetlen ügyfeleinek és pénzügyi partnereinek olyan finanszírozási, kockázatmegosztási és biztosítási megoldások kialakítása, amelyek támogatják az exportőrök és beszállítók fenntartható fejlődést szolgáló beruházásait és üzleti tevékenységét. A Zöld Finanszírozási Program mellett Zöld Finanszírozás Keretrendszer kialakításán is dolgozik az EXIM, ami az MNB tőkekövetelmény-kedvezmény egyes elemeinek, valamint EU-források igénybevételéhez szükséges keretrendszer megalkotását jelenti.

A környezetvédelem, klímavédelem és fenntarthatóság területén az OECD állami háttérű exporthitelezésben alkalmazott közös környezeti és szociális irányelvekről szóló ajánlásának felülvizsgálata jelent fejlesztési pontot, amely az Eximbank környezetvédelmi eljárásrendjének újraértékelését vonhatja maga után.

Nagy hangsúlyt fektet az Eximbank a jó gyakorlatok elsajátítására, így az MNB Zöld ajánlásában foglalt előírásoknak való megfelelésre, annak érdekében, hogy képes legyen azonosítani és felmérni a támogandó beruházások és projektek éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatait.

Az MNB Zöld Ajánlásnak való megfelelés egyik fontos pontja, az ESG központ, amely a környezeti kockázatok kezeléséért és kontrolljáért felelős egységként kerül kialakításra a szervezeten belül.

IX. Vállalatirányítási nyilatkozat

Az Eximbank megfelel a Hpt. „53. Vállalatirányítási rendszer-kockázatkezelés” fejezetében foglaltaknak. Az Eximbank a CRR és a Hpt. alapján évente egyszer, a számviteli beszámoló fordulónapjára vonatkozóan a Bank honlapján eleget tesz a jogszabályok nyilvánosságra-hozatalra vonatkozó rendelkezéseinek. A Bank rendelkezik a nyilvánosságra hozatali kötelezettség teljesítését biztosító hatályos belső szabályzattal. Utoljára a Bank a 2020. évre vonatkozóan, 2021 májusában tett eleget a nyilvánosságra hozatali előírásoknak. A nyilvánosságra hozatali dokumentum⁴ ismerteti a kockázatkezelési rendszer felépítését, a folyamatba épített kockázatkezelést, a felelős belső irányítást és belső kontroll funkciókat, valamint a döntési struktúrát. A Bank Nyilvánosságra hozatali dokumentumának 3.1.2. pontja a jogszabályi előírások tükrében mutatja be az alkalmazott vállalatirányítási rendszert és annak elemeit.

⁴ A MAGYAR EXPORT-IMPORT BANK ZÁRTKÖRŰEN MŰKÖDŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG 2020. ÉVI TÁJÉKOZTATÓJA a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló 575/2013/EU rendelet és a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény alapján nyilvánosságra hozandó információkról

A Belső ellenőrzés a jogszabályi és felügyeleti elvárások mentén éves ellenőrzési tervét folyamatalapú kockázatelemzéssel alapozza meg, amelynek szempontrendszerében a pénzügyi kockázaton belül külön értékelendő kritérium a csalás/visszaélés lehetősége. Ennek értékelése során figyelembe veszi a felügyeleti elvárásokkal összhangban az Eximbank működési sajátosságait (számlavezetési és bankkártya szolgáltatások hiánya, webes ügyfélportál hiánya), amelyek csökkentik a külső és belső csalások kockázati hatását. Bármely csalás eredménye a pénzügyi kimutatásokra gyakorolt hatáson keresztül megjelenik az éves beszámolóban, így az éves beszámolót érintő ellenőrzések is a csalással kapcsolatos ellenőrzési tevékenységként értelmezhetők. A kiépített gazdálkodási kulcskontrollok mindegyike egyfajta csalás-ellenes kontrollként (csalásmegelőzési mechanizmus) is funkcionál, amelyeket rendszeresen vizsgál a Belső ellenőrzés. A vizsgálatok során feltárt hiányosságok egyetlen esetben sem voltak visszavezethetők szándékos csalásra. Az azonosított hibák kijavítására vonatkozó javaslatok mentén az ezekből eredő kockázatokat csökkentette a Bank.

Az Eximbank a tevékenységével kapcsolatban felmerülő compliance kockázatok kiküszöbölése és mérséklése céljából Compliance területet működtet, amely az alkalmazott kontroll mechanizmusok érvényesítéséért, értékeléséért, illetve koordinálásáért és a compliance kockázatok kezeléséért felelős. A Compliance – a Kockázatkezelés és a Belső Ellenőrzés mellett – az intézménypáros által alkalmazott belső kontroll funkciók harmadik eleme.

A Compliance feladata, hogy a - Hpt. 153/A. §-a, az MNB belső védelmi vonalak kialakításáról és működtetéséről, a pénzügyi szervezetek irányítási és kontroll funkcióiról szóló ajánlása alapján - az Eximbank működését meghatározó egyes jogszabályok (különösen, de nem kizárólagosan a pénzműködés megelőzéssel kapcsolatosak), nemzetközi korlátozó intézkedések (szankciók), az OECD korrupciómegelőzési ajánlásában előírtak, más környezeti hatások, trendek folyamatos figyelemmel kíséréseivel, továbbá a hazai és nemzetközi, szakmai fórumok, valamint az MNB ajánlásait, megállapításait felhasználva, az Eximbank és ügyfelei érdekeinek szem előtt tartásával, a rendelkezésére álló összes törvényes eszközzel (pl. belső szabályozással, ellenőrzéssel, etikai-, hatósági eljárás kezdeményezésével, oktatással) biztosítsa az Eximbank prudens és szakszerű működését, és ezáltal az ügyfeleknek nyújtott szolgáltatás magas színvonalon tartását.

Az Eximbank sokszínűségi politikával nem rendelkezik, mivel a tisztségviselők kinevezésének tekintetében a tulajdonosi joggyakorló döntési szempontjai érvényesülnek.

A Bank Igazgatósága hattagú, melynek két belső, a Társasággal munkaviszonyban álló tagja és négy külső tagja van. Az Igazgatóság éves ülésterv alapján havi rendszerességgel dönt ülésvezetés vagy írásbeli szavazás útján. A Felügyelőbizottság hat tagja legalább kéthavi rendszerességgel hoz döntést az éves üléstervében előirányzott, illetve ügyrendje és az alapszabály, valamint a jogszabályok szerint hatáskörébe tartozó ügyekben.

A könyvvizsgáló az Eximbank részére a jogszabályban előírt könyvvizsgálaton kívül egyéb szolgáltatásokat 535 ezer forint értékben nyújtott.

X. Az Eximbank 2022. évi üzletpolitikai céljai

Az EXIM 2021 őszén készítette el új 2022-2026-ra szóló öt éves üzleti stratégiáját, melyet az Alapító 2021. decemberében hagyott jóvá. Az új üzleti stratégia értelmében az EXIM intézménypárosának alapvető küldetése, hogy a hazai exportáló vagy az exportszerkezetben működő vállalkozások globális sikerét a hazai és világgazdasági folyamatokra reagáló, innovatív, nemzetközileg is versenyképes pénzügyi megoldásokkal segítse elő és erősítse. A következő stratégiai időszakban az EXIM az exportfinanszírozási és - biztosítási szakma nemzetközi hálózatának ismert és elismert szereplőjévé kíván válni annak érdekében, hogy a magyar cégeket minél szélesebb eszköztárral támogassa. A 2022-2026-os időszakban hat stratégiai fő cél határozza meg a működést, az üzleti tevékenységet és aktivitást:

- nemzetközi aktivitás

- fenntarthatóság
- értékteremtő partnerség
- exporteducáció
- vonzó munkáltató
- digitalizáció

Ezen stratégiai pillérek külön-külön, illetve egymással szinergiában is a Magyarországon működő, exportáló, nekik beszállító vagy exportot tervező piaci szereplők stabil pénzügyi hátterének biztosítását, nemzetközi lehetőségeinek szélesítését, versenyképességük erősítését szolgálják.

Ennek megfelelően 2022-ben az Eximbank főbb célkitűzései az alábbiak:

- A COVID-19 járvány okozta gazdasági károk enyhítésének és a gazdaság újraindításának támogatása minden, az EXIM rendelkezésére álló eszköz felhasználásával
- A 2021-ben indított Fordulat KKV Beruházási Hitelprogram és a Kárenyhítő Hitelbiztosítási Program folytatása a Kormány gazdaságvédelmi intézkedéscsomagjának keretei között, a vonatkozó speciális uniós szabályok lejárataig
- Zöld Finanszírozási Program indítása a fenntarthatósági célú beruházások ösztönzésére a Kormány támogatási programjainak kiegészítéseként, a vonatkozó uniós szabályok alapján
- Az export újraindításának érdekében a hagyományos és kiemelt relációkban történő EXIM kockázatvállalások növelése az ország- és vevőkockázatok EXIM küldetésnek és prudens működésnek megfelelő vállalásával
- A belföldi hitelprogramok partneri körének bővítése az elérhetőség javítása érdekében, az EXIM Kishitel program további működtetésével
- A Kormány által meghirdetett kifizetési politika támogatása pilot formában bevezetett új EXIM termékekkel
- A Kormány segélyhitel politikájának támogatása a segélyhitelezési tevékenység további erősítésével
- Az EXIM tőkepiaci szerepének erősítése az exportáló, vagy nemzetközi piacokra való kilépésre készülő vállalkozások tőkehelyzetének javítására
- Az EXIM nemzetközi üzletfejlesztési aktivitásának további erősítése
- Az EXIM szerepének növelése azon nemzetközi szervezetekben, amelyekben az Intézmény tagsággal rendelkezik.

XI. A mérleg fordulónapja után bekövetkezett lényeges események, különösen jelentős folyamatok

Oroszország 2022. február 24-én inváziót indított Ukrajna ellen, országszerte rakéta- és légicsapásokat mért kulcsfontosságú ukrán katonai eszközökre, és egyidejűleg szárazföldi offenzívát indított orosz területről, a Krím-félszigetről és Fehéroroszország irányából is. Az orosz agressziót az EU tagállamai, az Egyesült Királyság és az Amerikai Egyesült Államok mellett többek között Japán és Dél-Korea is jelentős szankciókkal sújtotta a 2022. február 24-én megindult támadást követően, amelyek azt követően további jelentős szigorításokkal egészültek ki.

A Bank az érintett relációkban korábban is MEHIB Zrt. biztosítási fedezete mellett vállalt kockázatot. A MEHIB Zrt. Ukrajna biztosítói relációs limitjét az orosz offenzíva elindításának napján (2022. február 24-én), az orosz és a belarusz relációs limiteket 2022. február 28-án azonnali hatállyal felfüggesztette.

A helyzetértékelést követően a Bank 2022. március 2-án Oroszországot 4-es kategóriából 6-osra, Ukrajnát 6-os kategóriából (a legrosszabb) 7-esre minősítette le, egyúttal felfüggesztette az ukrán, orosz és belarusz országlimitet. A Bank valamennyi orosz és belarusz pénzügyi intézménnyel, valamint érintett magyarországi leánybankjaival szemben érvényes limitjét felfüggesztette. A Bank nem rendelkezett ukrán

pénzügyi intézményekkel szemben fennálló limittel. 2022. március 11-én az OECD döntést hozott Oroszország és Belarusz 7-es kategóriába történő leminősítéséről.

Jelen fejezetben közzétett állományi adatok egységesen 2022. február 28-i állapotra vonatkozó, nem auditált értékek.

Az exportfinanszírozás és biztosítás terén az orosz / ukrán vállalkozásoknak / bankoknak nyújtott hitelek MEHIB biztosítással fedezett ügyletek. Ezen ügyletek esetén a biztosítás önrésze, valamint az önállóan vállalt akkreditív igazolás képezi az Eximbank saját kockázatú kitettségét:

- Ennek alapján a közép- és hosszú lejáratú ügyletekből az Eximbanknak az orosz-ukrán-belorusz relációkban 246 M forint MEHIB Zrt. által nem fedezett kitettsége van, ami teljes egészében egy szankció hatálya alatt álló pénzügyi intézmény részére (még az első szankciók bevezetését megelőzően) nyújtott vevőhitelhez kapcsolódó 5%-os biztosítási önrész jogcímén merül fel.
- A rövid lejáratú ügyletekből az ilyen kitettség összege 81 M forint, mely egyrészt két összesen 79 M forint összegű belorusz bank által kibocsátott akkreditív igazolást jelent, másrészt két követelésvásárlási ügylethez kapcsolódó MEHIB Zrt. biztosítás 1%-os önrészét jelenti 2 M forint összegben.

Azaz a teljes, MEHIB Zrt. biztosítással nem fedezett exportfinanszírozási banki kitettség a relációban 327 M forint.

Tekintettel arra, hogy az érintett relációkban fennálló kitettségek mögött a MEHIB Zrt. exporthitel biztosítása áll fedezetként, a Bank pénzügyi helyzetére nem gyakorol jelentős hatást a háborús helyzet és a szankciók. A várható veszteség számításra közvetlenül az eseményeknek nincs hatása, azonban a háború és a szankciók tovagyrúzó hatásai következtében, egyelőre egzaktan nem azonosítható ügyfeleknél és partnereknél, előfordulhatnak leminősítések 2022-ben. A Bank nem számít ezek folyamánként materiális értékvesztés hatására 2022 folyamán.

Az orosz-ukrán háború és az Oroszország elleni nemzetközi szankciók mérleg alapon finanszírozott, vállalatfinanszírozási, hitelfedezeti és garancia portfólió tekintetében a belföldi vállalkozásokra várhatóan kifejtett hatását az ügyfelek teljes körében végzett felmérés alapján tudja értékelni a Bank. Az említett teljes portfólió összesen 67 191 M forint, ebből egyéb ügyfelekkel szembeni hitel követelés 45 220 M forint, mérlegen kívüli garanciaügyletek 21 971 M forint.

Azonosított, érintett területek: vevő-, szállító kapcsolatok; értékesítési-, beszerzési láncok; alapanyagárak, alapanyagellátottság; munkaerőellátottság; bankkapcsolat; orosz, ukrán kapcsolt vállalkozások; árfolyam, szállítmányozási költségek, növekvő kamatszintek.

Az érintett portfólió 41,42%-a (27 830 M forint) – nem azonosított közvetlen hatást.

Az érintettséget jelző vállalkozások közül a portfólió 39,52%-a (26 554 M forint) alacsonynak, az ügyfelek 9,6%-a - a portfólió 18,26%-a (12 268 M forint) - magasnak, illetve 1 ügyfél - a portfólió 0,8%-a (539 M forint) - közepesnek minősítette az érintettség fokát.

A projekt- vagy strukturált finanszírozással rendelkező hazai ügyfelek körében a Bank nem azonosított olyan vállalkozást, mely akár szállítói, akár vevőoldalon lényeges kitettséggel rendelkezne Oroszország vagy Ukrajna vonatkozásában. Az érintett relációkba egyetlen külföldi hitelkintlévőséggel rendelkezik az Eximbank Oroszországban, melyre hatással lehet az orosz-ukrán háború, illetve az életbe léptetett szankciók. A jelenlegi kintlévőség az orosz hitelfelvevővel szemben 4 437,56 M forint, lehívható hitelkerete 417,78 M forint, azonban egyrészt a hitel a fentiek szerint MEHIB V módosított biztosítással fedezett, másrészt a további folyósítások és fedezetbevitel már korábban felfüggesztésre kerültek.

A hazai pénzügyi intézmények részére nyújtott refinanszírozási hitelek állománya összesen 5956 db. ügylet kapcsán 983 646,5 M forintot tett ki. A refinanszírozott portfólión belül közvetlenül Oroszországra irányuló exporthoz 4 800 M forintot kitevő finanszírozás kapcsolódik.

A belföldi refinanszírozási tevékenységét az Eximbank elsősorban a refinanszírozott bankok kockázatára végzi. Így az ügyfél esetleges nemfizetése esetén a refinanszírozott bank továbbra is köteles törleszteni

az Eximbank felé. A pénzügyi vállalkozások részére nyújtott lízing refinanszírozás esetében a Bank biztosítéka szintén bankgarancia vagy anyavállalati garancia.

Ennek megfelelően a refinanszírozási portfólió törlesztésével kapcsolatban közvetlenül egyelőre nem, legfeljebb a szankcióval érintett pénzügyi intézmények kapcsán merülhetnek fel problémák. Az Eximbank fennálló kitettsége szankcióval érintett, azóta végelszámolás alatt álló intézmény felé 4 931,5 M forint, két ügylet kapcsán.

Az Eximbank tőkemegfelelését az esetleges ügyfél-minősítésbeli változások és a devizaárfolyam-hatások negatívan érinthetik, de a Bank saját megítélése szerint elegendő tőkepufferrel rendelkezik. Az Eximbank tőkemegfelelési mutatója 2021 végén meghaladja a 18%-ot, a Felügyelet által elvárt OCR-mutató 2022-ben 12,52%. Egy 10% mértékű forintgyengülés az Eximbank tőkemegfelelési mutatójában 0,9-1%-pontos csökkenést eredményezne a hatásvizsgálatok alapján. Az Eximbank tőkemegfelelési pozíciója önmagában nem indokol tőkeemelést a jelenleg ismert helyzetben, azonban ennek megítélését gazdaságpolitikai szempontok befolyásolhatják.

Az Eximbank részvételével működő tőkealapok orosz és ukrán kitettsége, így az ezzel kapcsolatos befektetési kockázat korlátozott. Ennek elsődleges oka, hogy az alapok földrajzi fókuszja a Magyarországon bejegyzett alapok esetében túlnyomó részt Közép-Kelet Európára összpontosul, az alapok portfólió-társaságai között nem található közvetlen orosz vagy ukrán befektetés. A kis számú érintett alap, illetve befektetés tekintetében ennek megfelelően jellemzően kis mértékű árbevétel vagy szolgáltató leányvállalaton keresztüli működési kockázat jelenik meg. A tőkebefektetések vonatkozásában az orosz-ukrán fegyveres konfliktus negatívan érintheti az egyes tőkealapok befektetéseit, amely a nettó eszközértékekben várákozásaink szerint mintegy 5 Mrd forint csökkenést idézhet elő.

Jelenleg az Eximbank likviditási helyzete stabil, több rövid távú kihelyezéssel rendelkezik, mint rövid távú bankközi hitel felvétellel. 2022. március és április hónapban jelentős hitel folyósítással számol a Bank, emellett március végén esedékes több mint 55 793 M forint összegű kötvény lejárat, valamint április elején egy jelentős összegű hitel visszafizetése.

Az említett két hónapban a folyósított hitelek alapján számíthatunk az ütemezett törlesztések összegére. Az Eximbank rendelkezik azonnal igénybe vehető, szerződött rulírozó hitelkeretekkel is.

A Magyar Nemzeti Banktól a fedezetbe vonható eszközök – állampapírok és nagyvállalati hitelkövetelések – beszámítási értéke alapján juthat forráshoz az Eximbank vészhelyzetben.

Az Eszköz-Forrás Bizottság, Igazgatóság és Alapító általi jóváhagyás alapján jelentős összegű euró és forint hosszú távú hitel bevonására van lehetőség. Ezek a hitelek fedezhetik a jelentkező finanszírozási szükséglet nagy részét.

Budapest, 2022. március 25.

Jákli Gergely
elnök-vezérigazgató

Dr. Dancsó József
pénzügyi vezérigazgató-helyettes